

EVRAÎD-I DESÛKÎYYE

SEYYÎD İBRÂHÎM ed-DESÛKÎ HAZRETLERİNİN EVRÂDI

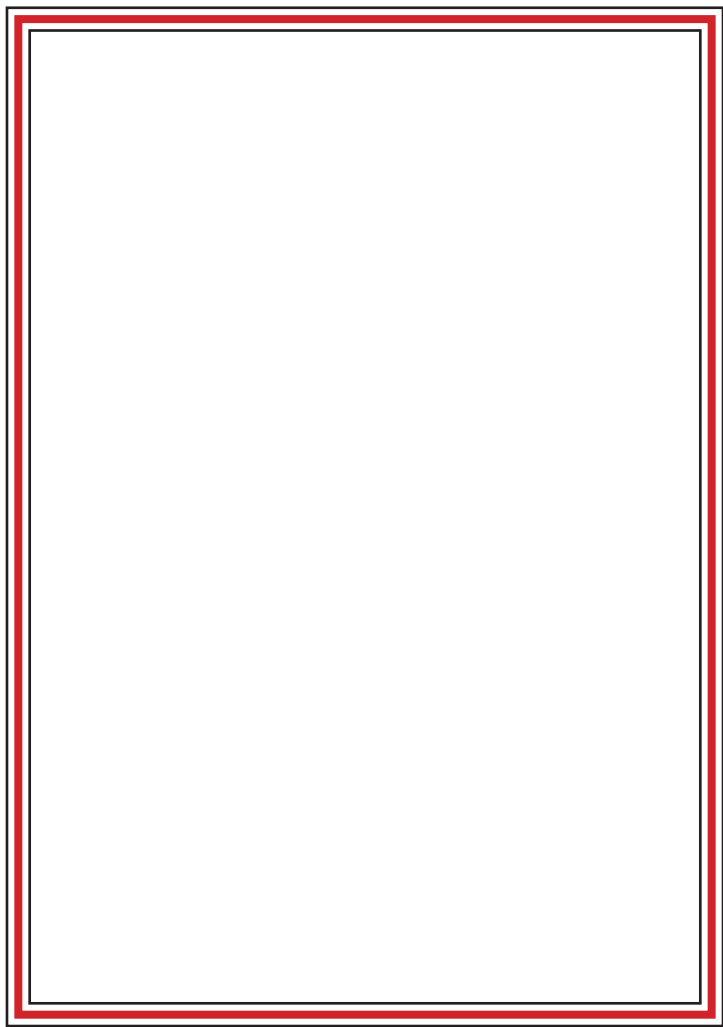

EV RÂD-I DESÛKIYYE

**Seyyid İbrâhîm ed-Desûkî
Hazretlerinin Evrâdı**

**Hazırlayan:
Doç. Dr. Selami ŞİMŞEK**

BUHARA YAYINLARI

EV RÂD-I DESÛKIYYE

**Seyyid İbrâhîm ed-Desûkî
Hazretlerinin Evrâdı**

**Hazırlayan:
Doç. Dr. Selami ŞİMŞEK**

BUHARA YAYINLARI

BUHARA YAYINLARI

VELİ DEDE KÜTÜPHANESİ

Evrâd Serisi

ISBN: 978-605-4530-35-9

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

Sertifika No: 16548

Kapak - Sayfa Düzeni:

Müge Tezcanbatır

(0543) 266 81 97

Baskı - Cilt:

Şenyıldız Matbaacılık

Gümüşsuyu Cad. Işık San. Sit.

No. 19/C Blok No. 102 Topkapı/İSTANBUL

Tel: (0212) 483 47 91

Sertifika No: 11964

Baskı Yılı:

2016

BUHARA YAYINLARI

Basım San. Tic. Ltd. Şti.

Nuruosmaniye Cad. Yavuz Apt. No: 9/1

Eminönü-Fatih/İSTANBUL

Tel: (0 212) 520 76 70 - (0 212) 512 33 90

www.buharakitap.com

buharayayinlari@yahoo.com.tr

GİRİŞ

*Velâyet mülkünün merd-i ramûkı
Cenâb-ı Şeyh İbrâhîm Desûkî
(Şeyh Kabûlî Mustafa er-Rifâî)*

*Oldu İbrâhîm-i Desûkî gönüller serveri
Zât-ı ulvî şânına mensûb olur ashâb-ı dil
Hâk-ı kabrin çeşmine sen tûtiyâ et Tâciyâ
Hâne-i dilden sivâyı hubb-ı âlîsiyle sil
(Şeyh Hayrullah Tâceddin er-Rifâî)*

Tasavvufî hayatın yaygın geleneklerinden birisinin de farz olan ibâdetlerin yanında günün belli vakitlerinde okunan duâ, tesbih ve zikirler olduğunu biliyoruz. Bu konuda özellikle tarikat müessisi pîrlerin tertip yahut tavsiye ettiği metinler zamanla zengin bir literatür oluşturmuş, bunlar için “zikr”in (çoğul şekli ezkâr) yanında “vird” (çoğul şekli evrâd) ve “hizb” (çoğul şekli ahzâb) kelimeler de kullanılmıştır.¹

İşte böylesi “hizb” sâhibi büyük pîrlerden birisi de Desûkiyye tarikatının müessisi Seyyid İbrâhîm ed-Desûkî Hazretleridir. Onun “Hizbü’l-Kebîr” ve “Hizbu’s-Sağîr” diye iki hizbinin olduğu mâlumdur. Ülkemizde bugüne kadar hakkında ansiklopedi maddelerinin dışında gerek ha-

1- Mustafa Kara, “Şâziliyye Literatürü Üzerine Bir Deneme”, *UÛİFD*, Yıl: 1992, c. IV, Sayı: 4, s. 20.

yatı, eserleri ve tarikatı, gerekse hizbleri ile ilgili herhangisi bir akademik araştırma yapılmamıştır. Biz de bu sebeple onun hayatı, eserleri ve tarikatı hakkında anahatlarıyla bilgi vererek hizblerini açıklamaları ile birlikte yayımlamak istedik.

SEYYİD İBRÂHİM ed-DESÛKÎ HAZRETLERİNİN HAYATI, TARİKATI VE ESERLERİ

1. HAYATI

Tarikat sırlarının lâmbası, hakikat nûrlarının anahatı, kutublar kutbu Seyyid İbrâhım ed-Desûkî Hazretleri, İslâm âlimlerinin büyüklerinden ve ulu tarikat ricâlinin önde gelenlerinden olup, “aktâb-ı erbaa”dan (dört büyük kutuptan) birisidir.²

- 2- İbrâhım Desûkî ve Desûkilik hk. geniş bilgi için bkz. İmâm Şa'rânî, *et-Tabakatü'l-Kübra (Velîler Ansiklopedisi)*, trc. Abdülkadir Akçiçek, Erkam Yay., İstanbul 1986, c. II, s. 421-661; Harîrizâde M. Kemâleddin Efendi, Tıbyân, c. I, vr. 110a-127b; Şa'rânî, *et-Tabakâtü'l-Kübrâ*, thk ve zabt: Ahmed Abdürrahim es-Sâyihi-Tevfik Ali Vehbe, el-Mektebetü's-Sakâfetü'd-Diniyye, Kahire 1426/2005, c. I, s. 294-321; Vassâf, *a.g.e.*, c. I, s. 311-315; I. Goldziher, “Desûkî”, *İA*, c. III, s. 556; Walid Khalidi, “al-Dasuki, İbrahim b. Abd al-Aziz”, *El2 (İng.)*, c. II, s. 166-167; Âmir en-Neccâr, *et-Turuku's-Süfiyye fî-Mısır Neş'etehâ ve Nazmehâ ve Râveduhâ*, Kahire 1983, s. 249-274; E. Behnan Şapolyo, *Mezhepler ve Tarikatlar Tarihi*, Elif Kitabevi Yay., İstanbul 2004, s. 229-230; Mustafa Kara, *Tasavvuf ve Tarikatlar Tarihi*, Dergâh Yay., İstanbul 1995, 3. Bsk., s. 286-287; H. Kâmil Yılmaz, *Anahatlarıyla Tasavvuf ve Tarikatlar*, Ensar Neşiriyat, İstanbul 1994, s. 298-299; Osman Türer, *Ana Hatlarıyla Tasavvuf Tarihi*, Seha Neşiriyat, İstanbul 1998, s. 193-194; M. Necmeddin Bardakçı, *Sosyo-Kültürel Hayatta Tasavvuf*, Fakülte Kitabevi, Isparta 2000, s. 200; Ahmet Güner, *Tarikatlar Ansiklopedisi*, Milliyet Yay., İstanbul 1991, s. 110-111;

Seyyid İbrâhim ed-Desûkî Hazretleri'nin tam adı, Burhâneddin İbrâhim b. Ebi'l-Mecd ed-Desûkî el-Kureşî'dir. Aşağı Mısır'daki Markus yahut Reşid kasabası civarında Kûd adlı beldeye yakın Nil nehrinin batı sahilinde bulunan Desûk'ta dünyaya geldiği belirtilmektedir. Doğum tarihi ile ilgili olarak 603/1206, 633/1235 ve 653/1255³ tarihleri verilmekle birlikte Şa'bân ayının yirmi dokuzuncu gecesi dünyaya geldiği hususunda ortak kanaat vardır. Babası Ebu'l-Mecd, annesi Şeyh Ebu'l-Feth el-Vâsıtî Hazretlerinin kızı Seyyide Fâtıma Hanım'dır. Hayatının büyük bir kısmını Güney Mısır'da Desûk kasabasında geçirdiğinden "Desûkî" diye meşhûr olan Desûkî Hazretleri, *Aktâb-ı Erbaa*'dan biri olarak da kabul edilmiş, ayrıca "Ebu'l-Ayneyn" lâkabıyla da anılmıştır. Nesebi, Hazret-i Hüseyin Efendimize ulaştığından "Seyyid" kabul edilir. Onun nesebi Hazret-i Ali'ye -kerramellâhu vecheh- şu şekilde ulaşır:

Seyyid İbrâhîm ed-Desûkî,
 Seyyid Ebû'l-Mecd,
 Seyyid Ali,
 Seyyid Muhammed,
 Seyyid Ebû'n-Neccâr,
 Seyyid Zeynelâbidin,
 Seyyid Abdülhâlik,
 Seyyid Muhammed,
 Seyyid Muhammed Kâzım,

Mehmet Demirci, "Desûkiyye", *Tercüman Mezhepler ve Tarikatlar Ansiklopedisi*, s. 52-53; a.mlf., "Desûkî, İbrâhim b. Abdülazîz", *DİA*, c. IX, s. 212-213; a.mlf., "Desûkiyye", *DİA*, c. IX, s. 212.

- 3- Hocaîzâde Ahmed Hilmî, bu görüşte olup, onlara göre Desûkî Hazretleri, 29 Şa'bân 653/3 Ekim 1255 gecesinde dünyaya gelmiştir. Hocaîzâde Ahmed Hilmî, *Hadîka-i Evliyâdan Pîr-i Tarikat Seyyid Ahmed Bedevî, Seyyid İbrâhim Dûsûkî*, Şirket-i Mürettibiyye Matbaası, İstanbul 1318, s. 31. Ayrıca bkz. Şapolyo, *a.g.e.*, s. 230.

Seyyid Abdülhâlik,
 Seyyid Mûsâ Kâsım,
 Seyyid Ca'ferü'z-Zeki,
 Seyyid Ali,
 Seyyid Muhammed Cevâd,
 Seyyid Ali Rızâ,
 Seyyid Mûsâ Kâzım,
 Seyyid Ca'fer-i Sâdık,
 Seyyid Muhammed Bâkır,
 Seyyid Zeynelâbidin,
 Seyyid İmâm Hüseyn,

Emîrül-mü'minin Ali bin Ebi Tâlib -kerramellâhu vec-
 heh, radiyellâhu te'âlâ anhum-.⁴

Hocazâde Ahmed Hilmî, Şeyh Ziyâüddin Ahmed el-
 Vitri el-Bağdâdi Hazretleri'nin, Desûkî Hazretlerinin ne-
 seb silsilesini *Menâkıbu's-Sâlihîn* adlı eserinde şu vechi-
 le tespit edip yazdıklarını da söyler:

Seyyid İbrâhîm ed-Desûkî,
 Seyyid Ebü'l-Mecd,
 Seyyid Ali,
 Seyyid Muhammed b. en-Nücâ
 Seyyid Abdülhâlik,
 Seyyid Kâsım,
 Seyyid Ca'fer,
 Seyyid Abdülhâlik,
 Seyyid Ebi'l-Kâsım ez-Zeki,
 Seyyid Ali Rızâ,

4- Hocazâde, *a.g.e.*, s. 30; Hüseyn Vassâf Efendi, *Sefîne-i Evliyâ*,
 haz. Mehmet Akkuş-Ali Yılmaz, Kitabevi Yay., İstanbul 2006, c.
 I, s. 311; Ken'an er-Rifâi, Ebu'l-Alemeyn Seyyid Ahmed er-Rifâi,
 Cenân Kültür, Eğitim ve Sağlık Vakfı Neşriyatı, haz. Mustafa Tah-
 râlî, sad. Müjgan Cunbur, İstanbul 2008, s. 151; Âmir en-Neccâr,
a.g.e., s. 249 vd.

Seyyid Mûsa Kâzım,
 Seyyid Ca'fer-i Sâdık,
 Seyyid Muhammed Bâkır,
 Seyyid Zeynelâbidin,
 Seyyid İmâm Hüseyin b. Ali b. Ebî Tâlib radiyellâhu
 anhum ecmâin.⁵

1.1. Tahsili, Şeyhleri ve Silsilesi

İlk dinî ilimleri Desûk'ta tamamlayan, küçük yaşta hâfız olan ve fıkıh ilmi gören⁶ Desûkî Hazretleri, ilim ve mârifet cihetinden gelişmesinin esas olarak on dört yaşında iken gerçekleştiğine işaretle şunları söylemektedir:

*“Ben, altı yaşındaydım; Allah Te'âlâ bana yüce âlemlerde olup bitenleri gösterirdi. Sekiz yaşına bastığım zaman, semâ' ve ondakilerin tilsimini çözmeye başladım. Ne var ki, asıl olanlar, on dört yaşına geldiğim zaman oldu. Seb'û'l-mesânî tabir edilen mânâyı, bir bilinmez harf olarak gördüm. Yanan, yakılan ve helâk olan insan ve cin tayfasının çeşit çeşidini yine o manada gördüm. Bütün bunları anladıktan sonra, Allah Taâlâ'ya hamd ettim. Bu bilgi ve anlayıştan sonradır ki; sakın duranları, harekete getirir oldum. Hareket halinde olanları da sükûne kavuşturma yollarını buldum.”*⁷

Kur'an'ı ezberlemiş ve Şâfiî fikhî tahsil etmiş ve babası aracılığıyla Rifâiyye hırkası giymiş olan Desûkî Hazretleri, Necmüddin İsfahânî vasıtasıyla Sühreverdîyye tarikatına sülûk etmiş ve Şâzeliyye tarikatından da icâzet almıştır. Nitekim Hüseyin Vassâf Efendi, *Sefîne*'de bu konuda şu bilgileri vermektedir:

“Şeyh Necmüddîn Mahmûd-ı İsfahânî Hazretlerinden

5- Hocazâde, *a.g.e.*, s. 30-31.

6- Âmir en-Neccâr, *a.g.e.*, s. 252.

7- İmâm Şa'rânî, *et-Tabakatü'l-Kübra*, c. II, s. 660.

*feyz aldıkları gibi, İmâm İzzeddîn Ahmed el-Fârûsî el-Kârzûnî ve Ebû İshâk eş-Şeyh İbrâhîm el-Fârûsî ve Ebû'l-Ferec eş-Şeyh Ömer el-Fârûsî vâsıtalarıyla Hazret-i Pîr Ahmed er-Rifâî'den feyzyâb oldular ve Hazret-i Hasan eş-Şâzelî'den vâsitasız hırka giydiler.*⁸

Hocazâde Ahmed Hilmî, Şeyh Ahmed Şernûbî'nin *Tabakât-ı Kübrâ* adlı eserinde⁹ Desûkî Hazretlerinin Şâzelî yolundan feyz alması ise şöyle anlatmaktadır: Seyyid İbrâhîm Desûkî Hazretleri ile Şeyh Yûsuf Ebû'l-Hüccâc Efsarî Hazretleri, İskenderiye'de medfûn Şeyh Abdürrazak Hazretlerinden, onlar da Şuayb Ebû Medyen Tilimsânî'den tarikat aldıkları gibi, Şeyh Abdürrezzâk Hazretlerinin vefatlarından sonra Şeyh Ebû'l-Hasan eş-Şâzelî Hazretlerinden de feyz almıştır.¹⁰

Şeyh Necmüddin Bekrî ve Şeyh Nüreddin Mahmûd Tusî Hazretleri ise Desûkî Hazretleri ile kemâl mertebesine ulaştıktan sonra sohbet etmişlerdir. Şeyh Safiyyüddin Ahmed Kaşâşî'nin bildirdiğine göre Desûkî Hazretleri, Şeyh Abdüsselâm bin Meşîş Hazretlerinden feyz aldığı gibi, Hazret-i Resûl-i Ekrem sallâllâhu aleyhi ve sellem Efendimiz Hazretlerinin ruhanîyetinden de feyz almıştır.

Desûkî Hazretlerinin Şihâbüddin Ömer es-Sühreverdi Hazretleri kanalıyla Hazret-i Ali'ye -kerramellâhu vecheh radiyellâhu anh- ulaşan tarikât silsilesi şöyledir:

Pîr Hazret-i İbrâhîm ed-Desûkî,
Şeyh Necmüddin Mahmûd el-İsfahânî,
Şeyh Bedrüddin Mahmûd et-Tûsî,
Şeyh Nureddin Abdüssamed Nazarî,

8- Vassâf, *a.g.e.*, c. I, s. 312.

9- Krş. Şeyh Ahmed Şernûbî, *Terceme-i Tabakât-ı Şernûbî*, trc. Sah-haflar Şeyhizâde, Ahmed Nazif, İBB Ktp., OE Yz. No: 305/02, vr. 2a vd.

10- Hocazâde Ahmed Hilmî, *a.g.e.*, s. 36-37.

Şeyh Ali b. Bergaş Şirazî,
 Hazret-i Şeyh Şihâbüddin Ömer Sühreverdî,
 Şeyh Ziyâüddin Ebu'n-Necib Abdülkâhir es-Sühreverdî,
 Ahmed Gazzâlî,
 Ebûbekir Nessâc,
 Ebu'l-Kâsım Gürgânî,
 Ebû Ali Kâtib,
 Ebû Osman Mağribî,
 Hazret-i Ebû Ali Rudbârî,
 Hazret-i Cüneyd-i Bağdâdî,
 Hazret-i Seriyyü's-Sakatî,
 Hazret-i Mârûf-i Kerhî,
 Hazret-i İmâm-ı Ali Rızâ,
 Hazret-i İmâm-ı Musâ Kazım,
 Hazret-i İmâm-ı Câfer es-Sâdık,
 Hazret-i İmâm-ı Muhammed el-Bâkır,
 Hazret-i İmâm-ı Zeynelâbidîn,
 Hazret-i İmâm-ı Hüseyin,
 Hazret-i İmâm-ı Ali -kerremallâhu vecheh-,
 Hazret-i Peygamber Efendimiz Muhammed Mustafa
 -sallallâhu aleyhi ve sellem-.¹¹

1.2. Şahsiyeti

Birçok tasavvuf büyüğüyle de sohbet edip onlardan feyz almış olan Desûkî Hazretleri, babasının vefâtına kadar yaklaşık yirmi sene halvethânesinde inzivâ hayatı yaşamış ve vefâtından sonra müridlerin ısrarı üzere halvet-hânedan çıkarak irşâda başlamıştır.

Kaynaklar, uzun yıllar her dil ve renkten insanları irşâd eden Desûkî Hazretleri'nin, şerîata sıkı sıkıya bağlı bir şeyh olduğu, dünyanın elinde bir yüzük gibi olup kalp gözüyle her tarafını gördüğü, çok şeye vâkıf bulun-

11- Hoca-zâde, *a.g.e.*, s. 22-23; Vassâf, *a.g.e.*, c. I, s. 311.

duğu, melekût âlemine çıktığının bildirildiği, insanların içindekileri keşfedip haber verdiği, gizemli bir şahsiyete, neş'eli ve şatır bir meşrebe sahip bulunduğunu belirtmektedir. Dolayısıyla onun, bir yönüyle şerîata çok bağlı, diğer yönüyle son derece esrarengiz bir şeyh olduğunu söyleyebiliriz.

Desûkî Hazretlerinin, “Nûr-i Muhammedî” fikri üzerinde de durduğunu ve bu nûru Allah'ın ezeli bir tecellîsi saydığını da biliyoruz. Nitekim zaman zaman cezbeye gelmiş, “Yüce makamlarda Hazret-i Peygamber'in nûru ile, tûfanda Hazret-i Nûh ile, rüya görürken Hazret-i İbrâhim ile ve beşikte Hazret-i İsâ ile idim” gibi şathiyelerde bulunmuştur. Âmir en-Neccâr'a göre, Desûkî Hazretlerinin sekrî sahv'ından daha çok olup, bu durumu şiirlerinde açıkça müşâhede etmek mümkündür.¹²

Yine onun bir kerâmet eseri olarak bir kaç lisan ile konuştuğu kaydedilenler arasındadır ki konuştuğu dilleri İmâm-ı Şa'rânî şöyle kaydetmiştir: Süryânî, İbrânî, Zenci. Onun kuş dilini ve vahşi hayvanların dilini de bildiği kaydedilenler arasındadır.¹³

İmâm-ı Şa'rânî'ye göre Desûkî Hazretleri, “Himmetlerin sahibi idi. Bir himmetin değil, hem de yüce.. Mertebesi vardır ki; yüksek, erişilmez, göz kamaştırıcı. Bir iç âlemi vardı; manzaralarla doluydu; ulvi ulvi... Hem de baha biçilmeyecek kadar. Nefhaları rûhânî, sırları melekûtî, muhadaratı da kudsî idi. İrfân bâbında, pek yüksek basamaklara çıktı. Hakikatlerin de göz kamaştırıcı makâmına. Yücelikler âleminde, en yüksek Tûr ona ihsân edilmişti. Bir köklü kademi vardı; bilhassa, bu yoldan son gaye olan hâllere dair. Sonra... Varidat ilimleri üzerine, bir yed-i beyzâ idi. Bilhassa, manevî tasarrufta, bir kerem sahibi

12- Demirci, a.g.m., s. 212; Âmir en-Neccâr, *a.g.e.*, s. 254.

13- İmâm-ı Şa'rânî, *a.g.e.*, c. II, s. 604.

idi. Yani Hakk'ın ikramına nâildi. Ya keşif durumu; yâni âyetlerin hakiki mânâsını açış... Bunda da ileriydi. Bu keramete de nail olmuştu. Bu yüce ihsânı da bulmuştu. Bilhassa müşahade hallerine ait özlü mânâları, kat kat söker açardı. Öyle bir zattı ki, sanki Allah Te'âlâ, onu, o yaşadığı asırda tek olarak yaratmıştı. Bu varlık âleminde misli bulunmaz bir şekilde yaratmıştı. Ve onu halka bir rahmet olarak göndermişti. Onu kabul etmeyen yoktu, ister havas, isterse avam zümreden olsun. Hepsi, önünde baş eğdi. Allah Te'âlâ; onu, bu âleme bir tasarruf sahibi eylemişti.. Bilhassa velâyet ahkâmına dair onda bir temkin vardı. Allah Te'âlâ, bütün özleri ona çevirmişti. Harika işlerin zuhûruna onu memûr kılmıştı, öyle ki, gaybî işleri konuşturur ve elinden hayret-sezâ işler zuhûra getirirdi. Bir tanesini diyelim: Daha beşikte yavru iken, oruç tuttu.. Ve Ramazan gününü süt emmedi."¹⁴

Hüseyin Vassâf Efendi'nin verdiği bilgiye göre Desûkî Hazretleri, seyyidlik güneşinin ışığı, velâyetin ışık saçan dolunayı, hakikat denizinin dalgıcı, birlik yolunun mürşidi, muhabbet ve aşkın yol göstericisi olmuştur. Zâhirî kerametlere ve övünülecek makâmlara sâhip olup, büyük bir şöhrete de mâliktir.¹⁵

Desûkî Hazretleri'nin şâirlik yönü de olup birkaç şiiri¹⁶ şöyledir:

*Sevgilim, mahabbet kadehini içirdi özüme;
Âşıklardan ayrıldım, sarhoşken geçtim halvetime..
Celâl nûru bize çaktı, olaydı isabet ondan;
Bir şey kalmazdı o kocaman, batı, sabit dağlardan..*

14- İmâm-ı Şa'rânî, a.g.e., c. II, s. 595-596.

15- Vassâf, a.g.e., c. I, s. 312.

16- Onun bazı şiirleri İmâm-ı Şa'rânî'nin ve Âmir en-Neccâr'ın mezkûr eserlerinde kayıtlıdır. Bkz. İmâm-ı Şa'rânî, a.g.e., s. 657-659; Âmir en-Neccâr, a.g.e., s. 267-268.

Ben idim sakisi, o âlemde hazır olanların;
 Döndüm durdum hep, bir bir çevresinde onların..
 Bana nefes etti; gizliden gizli ve hikmetli ah;
 Çünkü, hep benim önderimdi; şeyhimdi Resûlullah
 Bir ahitleşme oldu aramızda; korudum ahidini;
 Kaldım sağlam, sadık; bildim mahabbetin değerini
 Ben ol kutubum ki, gerçekten mukaddes ve mübarek;
 Herşey dönerken çevremde, mihveri zirvemdir; yüksek.
 Ben ol güneşim ki, etrafa aydınlık, hiç azalmam;
 Yalnız körlenmiş olan kalbler görmezler.. hiç kaybolmam..
 Ben o aynadan görülürüm ki, üzeri susuzdur;
 Aksinde, parlaksa da görülmem, o ayna nûrsuzdur.
 Haberler benimle kaimdir her zümrede; her zaman;
 Hep benim cemaatımdır, görüşler muhtelifse de.
 Gözlerim, O'nun zâtından gayrını asla göremez;
 Esasen, aklıma gayrının düşüncesi hiç gelmez.
 Zât, daima özümle kıvamı bulur her zerrede;
 Ona hülle biçerim, hepten yeni yeni, giyer de..
 Sayalım bir bir: Leylâ, Hind, Rebâb, sonra gelir Zeynep
 Alva, Selmâ, bir de buna ekle Seniye.. sonra hep..
 Bunlar, hakikati olmayan birer isimdir ki hep;
 Suretimdir ancak, yazdıkları; levha ki kasd edip..
 Evet, neşem sevgide.. Âdem yaratılalı beri;
 Sırrım kâinattadır, ta yaratıldıktan beri..
 Ben yücelerde Ahmed'in nûru ile beraberdim;
 Halvetimle, hem de dürre-i beyzâ üzerindeydim..
 Zebîh'in rüyâsında yine vardım fesadı ise;
 Hakk'ın lütufları idi, bu bir hakikat, bilinse..
 Ben, İdris'le beraberdim, yücelere gittiğinde;
 Firdevse iskânla kendisine yer verildiğinde..
 Ben İsa ile beraberdim, beşikte konuşurken;
 Verdim, Davud'a tadı; nağme lezzetini alırken..
 Ben, Nuh ile beraberdim, yüce hikmeti sezmişti;
 Kudret elinde taşan denizler ve tufan görmüştü..
 Ben, ol kutubum ki, her hâl ü kârda bu zamanın şeyhi;
 Ben, o kul İbrâhim'im ki, şüphesiz bu yolun şeyhi."¹⁷

17- İmâm-ı Şa'ranî, a.g.e., c. II, s. 658-659.

1.3. Vefâtı ve Halîfeleri

676/1277 yılında 43 yaşında iken Desûk'ta bekâ âlemine göçmüştür.¹⁸ Kaynaklar, onun âlim, kadı ve sâlihlerden pekçok talebe, müridinin olduğunu, bunların dışında hâl erbabından kırk zâtın onun hizmetinde görev aldığını kaydetmektedir.¹⁹

Desûkî Hazretlerinin vefâtı ile ilgili kaynaklarda nakledilen bir menkıbe de vardır ki şöyledir: 676/1277 yılında, talebelerinin büyüklerinden birine; *“Ezher Camiinde ders vermekle meşgul bulunan kardeşim Musa Desûkî'ye git. Selâmımı söyle ve zahirinden önce bâtınını, kalbini temizlesin. Gurur, kibir, haset, ucub gibi bütün kötü huylardan kalbini muhafaza etsin”* buyurur. Talebe derhâl yola çıkıp hocasının emrini kardeşine ulaştırır. Kardeşi o anda ders veriyordur. Dersini yarıda bırakıp sûratle Desûkî Hazretlerine gitmişse de ağabeyinin, seccâde üzerinde Al-lahu Teâlâ'nın rahmetine kavuştuğunu görür.²⁰

1.4. Kerâmetleri

İmâm Şa'rânî'nin ifadesi ile harika kerâmetler sahibi olan²¹ Desûkî Hazretlerinin, kaynaklarda, gerek hayatında ve gerekse vefatından sonra görülen birçok kerâmeti kayıtlıdır. Bunlardan tespit edebildiklerimiz şunlardır:

Kerâmetlerinden ilki anne karnında iken görülen

18- Hayrullah Tâceddin Efendi, *Gülgonca-i Âşıkân*, Şirket-i Mürettibiyeye Matbaası, İstanbul 1339-1341, s. 6. Âmir en-Neccâr onun 696/1296 yılında vefat ettiğini belirtmektedir. Bkz. Âmir en-Neccâr, *a.g.e.*, s. 250.

19- Hocazâde Ahmed Hilmî, *a.g.e.*, s. 33. Şapolyo, Desûkî Hazretlerinin 1294 yılında 39 yaşında iken vefat ettiğini kaydetmektedir. Bkz. Şapolyo, *a.g.e.*, s. 230.

20- Komisyon, “Seyyid İbrâhim Düsûkî”, *Türkiye Gazetesi Evliyâlar Ansiklopedisi*, c. VII, s. 185 vd.

21- İmâm-ı Şa'rânî, *a.g.e.*, c. II, s. 595.

kerâmetidir. Nitekim Şeyh Celâleddin Kerkî Hazretlerinden nakledildiğine göre, Desûkî Hazretleri'nin annesi henüz kendisine hamile olmadan, Şeyh Muhammed b. Harun, Desûkî Hazretlerinin babası Seyyid Ebû'l-Mecd Hazretlerini nerede görse ayağa kalkar. Sonra bu âdetinden vazgeçer. Sebebini soranlara ise, *"Ben önceleri bu zâtın temiz sulbünde zamanın kutbu olacak çocuğun nûruna karşı ayağa kalkmağa memurdum. Şimdi o nûr annesine intikal etmiştir."* diye cevap verir.²²

İkinci kerâmeti, kendisinin de *"Ben gerek babamın sulbünde ve gerekse annemin rahminde iken, Cenâb-ı Hak bana büyük lütuf ve ihsânlarda bulundu. Dünyaya ilk adım attığım zaman, hilâlin görüldüğü sabit olmamışken o günün Ramazan olduğunu halka müjdeledim. Bu ilk kerâmetim olmuştur."* şeklinde anlattığı kerametidir ki şöyle olmuştur:

Desûkî Hazretleri Şa'bân ayının son gecesı dünyaya gelmiştir. Ertesi gün Ramazan mıdır, değil midir diye halk arasında bir tereddüt hâsıl olur. Hilâlin görülüp görülmediği hakkında o civarda oturan Şeyh Muhammed b. Harun Hazretlerine müracaat edilir ki Şeyh Muhammed b. Harun, keşif yolu ile Desûkî'nin doğduğu yıl Ramazan'ın ilk günü oruçlu olacağına vâkıf olduğundan onun şu ilk kerâmetini ve yüksek makâmını, kendisine müracaat edenlere anlatmak için, *"Gidiniz bu gece doğan şu mübârek çocuğun bugün meme emip emmediğini anlayınız"* der. Desûkî Hazretleri'nin annesi -Şeyh Ebûl-feth Vâsiti'nin kızıdır- Seyyide Fâtıma'dan keyfiyeti sorarlar. O da üzgün bir vaziyette şöyle der: *"Bugün sabahleyin fecir vak-tinden beri memeyi bıraktı hiç almıyor"*. Bunu Şeyh Muhammed b. Harun'a anlatırlar. Şeyh ilk önce çocuğun annesine, *"Mahzun olmasın akşamüstü emer"* diye haber

22- Hocaîâde Ahmed Hilmi, a.g.e., s. 32.

gönderir, sonra da kendisine Ramazan'ın başlangıcı hakkında soranlara, oruç tutmaya başlamalarını söyler.²³

Üçüncü kerâmeti şöyledir: Dervişlerinden biri, kendilerinin bir işi için İskenderiye'ye gider. Çarşı halkından biriyle, aldığı şey üzerinde, aralarında nizâ vâki olur. Çarşılı adam onu İskenderiye kadısına şikâyet eder. Kadı dervişleri sevmez, kibirli, cebbâr bir kimsedir. Şikâyet edilen dervişi tutuklayıp hapse attırır. Derviş, Desûkî Hazretlerine haber gönderip kurtulması için şefâ'at diler.

Desûkî Hazretleri de kadıya hitâben,

سہام اللیل صائبۃ المرامی
إذا وترت بأوتار الخشوع

يقومها الى المرامی رجال
يطيلون السجود مع الركوع

بالسنة تهمهم في الدعاء
بأجفان تفيض من الدموع

إذا أوترت رمین سهمها
فما يغنی التحصن بالدروع

“Gece okları, huşû’ kirişleriyle kirişlenmiş bulunursa hedefe isabet eder. O okları hedefe bir takım adamlar doğrultur ki, onlar uzun uzadıya rûkû ve sücûd ederler. Bir takım diller ile ki gözyaşıyla dolup taşmakta alan göz kapaklarıyla beraber duâda hareket etmektedir, o oklar kirişe takılıp da bir kere atılacak olursa, zırhlarla korunmanın bir faydası olmaz”, meâlinde bu beyitleri bir kâğıt içerisine yazıp gönderir. Bundan maksat, günâhsız der-

23- Hocazâde Ahmed Hilmi, a.g.e., s. 32.

vişlerin gördükleri gadr üzerine seherlerde İlâhî huzûra yükseltecekleri âh oklarından tahzîr etmek idi. Kâğıt, kadıya vâsıl olunca, kâğıdı getirene birçok hakaret içeren muamelelerde bulunduktan sonra, arkadaşlarını topla-
yıp, kâğıdı onlara göstererek, “*Şu velâyet iddiasında bu-
lunan adamdan gelen kâğıda bakın!*” deyip, Desûkî Haz-
retlerine sövüp sayarak beyitleri okumaya başlar. Beyit-
ler tamam olunca, Allah Te’âlâ’nın kudreti ile kâğıtan bir
ok çıkıp göğsüne batar ve arkasından çıkar. Kadı kötü
edebinin cezâsını bu sûretle görerek vefât eder.²⁴

Dördüncü kerâmeti, bir kadının çocuğunu timsahın
kapması ile alakalıdır. Nakledildiğine göre bir keresinde
bir kadının çocuğunu Nil’in timsahlarından biri kapar.
Kadın bu durumu hemen Desûkî Hazretlerine bildirir. O
da timsahlara hitap eder. Timsah çocuğu ağzından bıra-
kır. Sonra timsaha Allah’ın izni ile öl der ve o da ölür.²⁵

Beşinci kerâmeti, Desûkî Hazretlerini imtihan etmek
niyetiyle, yola çıkan yedi âlim ile alakalıdır. Bir gün Mı-
sır âlimlerinden yedi kişi Desûkî Hazretlerini imtihan mak-
sadıyla yola çıkar. Desûk nahiyesi yakınlarına vardıkları-
nda, Desûkî Hazretleri, talebelerinden birini bunlara
gönderir. Talebe, kendisini Desûkî Hazretleri’nin gönder-
diğini, geri dönmelerini istediğini bildirir. İmtihan için ge-
lenler biraz tereddüt ederler. O anda kendilerini bir sah-
rada bulurlar. Uzun müddet burada perişan bir hâlde ka-
lırlar. Yiyecek birşey bulamayıp ot yerler, üzerlerindeki
elbiseleri eskir, lime-lime olup dökülmeye başlar. Böyle
büyük bir zâtı imtihan etmek istediklerinden bu hâle gel-
diklerini anlayıp, pişman olup tövbe ederler. Onların bu
hâllerine vâkıf olan Desûkî Hazretleri, talebesini tekrar
onların yanına gönderir. Talebe onlara; “Artık buradan

24- Ken’ân Rifâî, a.g.e., s. 152; Vassâf, a.g.e., s. 313-314.

25- Şapolyo, a.g.e., s. 230; Âmir en-Neccâr, a.g.e., s. 259.

gidiniz!” der. O âlimler etrâflarına bakınırken, bir anda kendilerini Desûkî Hazretlerinin huzûrunda bulurlar. Desûkî Hazretleri buyurur ki: “Haydi hazırladığınız suâlleri söyleyin!” Onlar da; “Efendim, biz bir kabahat işledik. Bundan çok üzgünüz, affınızı ve bizi talebeliğe kabul etmenizi istiyoruz” derler. Desûkî Hazretleri de bunları affedip, talebeliğe kabul eder.²⁶

1.5. Tarîkatı

Desûkiyye tarîkatı, Sühreverdiyye tarîkatından ayrılmış bir kol olup,²⁷ “Burhâniyye” yahut “Burhâmiyye” adları ile de mâruftur. Nitekim Harîrizâde M. Kemâleddin Efendi, Desûkiyye’yi, “Burhâniyye” sırasında kaleme almıştır.²⁸ Bundan dolayı olsa gerek ki tarikat mensuplarına umumiyetle “Berâhime” yahut “Berâhimîyyûn (İbrâhimîler) adı verilmiştir.²⁹

Rifâiyye tarîkatını Mısır’da yayan Şeyh Ebû’l-Feth el-Vâsıtî Desûkî’nin dedesi olması hasebiyle bu bakımdan Desûkiyye’nin Rifâiyye ile ilgisi bulunmaktadır. Ayrıca âdâb ve erkânındaki ortak taraflar sebebiyle Bedeviyye, Şâzeliyye ve Medyenîyye tarîkatları ile de münâsebeti bulunduğu gibi Desûkiyye’yi, Bedeviyye ve Şâzeliyye’nin bir kolu sayanlar da olmuştur.³⁰

Desûkiyye tarîkatının esasları şunlardır:

- * Cehrî zikir ve ibâdete düşkünlük.
- * Şeriat ve tarikat hükümlerine sıkı sıkıya bağlılık.
- * Allah dostlarının ahlâkını örnek almak.

26- Komisyon, “Seyyid İbrâhim Düsûkî”, Türkiye Gazetesi Evliyâlar Ansiklopedisi, c. VII, s. 185 vd.

27- Vassâf, *a.g.e.*, c. I, s. 311.

28- Bkz. Harîrizâde, Tıbyân, c. I, vr. 110a.

29- Demirci, “Desûkiyye”, DİA, c. IX, s. 212.

30- Demirci, *a.g.m.*, aynı yer.

- * Nefsânî arzulara şiddetle karşı koyarak nefsi öldürmek.³¹
- * Kefâf-ı nefis yani yaşamak için ne kadar yemek içmek gerekiyorsa o kadarı ile yetinmek.

Desûkî Hazretleri de yollarının esaslarını şöyle açıklamıştır:

*“Bilesin ki, ey oğlum, bu yolumuz, tahkîk yani hakikate ermek ve bulmak; söyleneni tasdik etmek ve doğru sözlü olmak; sıkı çalışmak; ameli ve ibâdeti bırakmamak; içte ve dışta temiz olmak; harama karşı gözü yummak; eli, edep yerini ve dili temiz tutmaktır.”*³²

Umûmiyetle yeşil elbise giyen tarikat mensuplarının, tilâvet ve zikir meclislerinde “Yâ Dâim” zikrini sık sık tekrar ettikleri ve Ebu’l-Hasan Şâzeli ve Ahmed er-Rifâî Hazretleri gibi Desûkî Hazretlerinin de tarikatta semâ’a yer vermediği ve semâ’ı reddettiği hâlde halifeleri semâ ve mevlid âyinlerini tarikatlarının bir esası haline getirdikleri belirtilmektedir.³³

Desûkiyye’nin kollarına gelince, Şernûbiyye ve Şehâviyye diye iki kolundan bahsedilmektedir.³⁴

- * Şernûbiyye: Şehâbeddin Ebû’l-Abbas Ahmed b. Osman eş-Şernûbî el-Malikî el-Burhânî’ye v. 994/1586) nisbet edilen koludur. Ahmed eş-Şernûbî, Mısır’ın Şernûb şehrindendir. Yedi yaşına kadar çobanlık yapmış, daha sonra tahsil görmüş ve Mekke’ye gitmiştir. Rüyâ âleminde Hazret-i Peygamber’i görmüş,

31- Âmir en-Neccâr, a.g.e, s. 261.

32- İmâm-ı Şa’rânî, a.g.e., s. 616.

33- Âmir en-Neccâr, a.g.e., s. 265; Demirci, a.g.m, aynı yer.

34- Âmir en-Neccâr, Desûkiyye’nin Şehâviyye, Şernûbiyye, Âşuriyye ve Tâziyye diye dört kolunun olduğunu belirtir. Bkz. Âmir en-Neccâr, a.g.e, s. 265.

sonra İstanbul'a gitmiştir. İstanbul'da Şeyh Nûred-din'i bulmuş, ona intisab ederek Halvetîliğe girmiştir. Memleketine dönünce Şernûbiyye yolunu tesis etmiştir. Onun müridlerinden bir kısmının Antalya'ya giderek burada tarikatı yaydıkları kaydedilmektedir.³⁵

Şernûbiyye'nin ise,³⁶ Seyyid Sâlih Âşûr el-Mağribî'ye nisbet edilen Aşûriyye, Ebû Sâlim İbrâhim et-Tâzi'ye nisbet edilen Tâziyye ve feyzini Şeyh Muhammed Mağribî'den almış olan Hâfız Celâleddin es-Süyûtî'ye nisbet edilen Süyûtîyye isimlerinde dört kolu vardır.³⁷ Harîrizâde M. Kemâleddin Efendi ve Hocaşâde Ahmed Hilmî eserlerinde bu kolların her birinin Desûkî Hazretlerine ulaşan silsilelerini vermişlerdir.³⁸

* Şehâviyye: Mehmet Demirci, günümüzde Mısır kaynaklarında Desûkiyye'nin Şehâviyye adlı bir kolu olduğunun söylendiğini ancak silsilesinin verilmendiğini, Şernûbiyye ve Şehâviyye kolları günümüzde Mısır'da faal tarikatlar arasında yer aldığını ve tarikatın Mısır'ın yanı sıra Suriye, Kuveyt, Abudabi, Dubâi ve Sudan'ın Hartum şehrinde faaliyetlerini sürdürdüğünü kaydetmektedir.

Mısır, Sudan ve Kuzey Afrika bölgesinde yayılmış olan Desûkiyye'nin Ortadoğu, Anadolu ve Balkanlar'da izlerine pek rastlanmaz. Ancak tarikatın Edirne'de, XIX. asrın

35- Şapolyo, *a.g.e.*, s. 230.

36- Hocaşâde Ahmed Hilmî'ye göre, Tâziyye, Desûkiyye ve Medyenîyye'nin; Âşuriyye ve Suyûtîyye Desûkiyye'nin bir koludur. Bkz. Hocaşâde, *a.g.e.*, s. 43-44.

37- Demirci, *a.g.m.*, aynı yer.

38- Bkz. Harîrizâde, *a.g.e.*, c. I, vr. 110a-127b, 209b-210a; c. II, vr. 181b-185a; Hocaşâde, *a.g.e.*, s. 39-44; Şapolyo, *a.g.e.*, s. 230.

sonlarında Hâfız İsmâil Efendi tarafından temsil edildiğini biliyoruz.

Hâfız İsmâil Rüşdî Efendi,³⁹ Hâfız Emin Efendi'nin oğlu olup, Edirne'de dünyaya gelmiştir. "Hâfız İsmâil Efendi" diye meşhûrdur. İlk ilimleri Sıbyân Mektebi'nde tahsil ettikten sonra ilim yoluna dâhil olmuş, Ekmekçi Küplü Medresesi Müderrisi Mevlânâ Hâfız Süleymân Efendi'nin Sultân Selim Câmii'nde ders halkasına devamla, Arabî ilimlerden icâzet almıştır. Gülşeniyye'den Veli Dede Tekkesi şeyhi Şuayb Şerefeddin Efendi'nin de eniştesi olan Rüşdî Efendi, 1282/1865'li yıllarda kendisinden, Gülşenî şeyhi Şuayb Şerefeddin Efendi, tefsîr, hadis ve tasavvuf dersleri okumuştur.⁴⁰

Aydınlı Hâfız Mehmed Efendi'den kıraat ilminden icâzet alan İsmâil Efendi, ilim tahsili sırasında tasavvuf yoluna da girmiş ve bu yolda Desûkiyye tarikatı şeyhlerinin birinden inâbet alarak tarikat âdâbını tekmil etmiş, irşâda me'zûn olmuştur. Aynı zamanda câmiu't-turuk bir zât olan İsmâil Rüşdî Efendi'nin Uşşâkî, Gülşenî, Sa'dî, Rifâî ve Nakşî tarikatlarından da icâzetli olduğu mâlumdur.⁴¹ Şöyle ki, Hüseyin Vassâf, *Sefîne*'de Uşşâkî-İrşâdî şeyhi Abdurrahmân Sâmi Efendi'nin İsmâil Rüşdî Efendi'den Sa'dî icâzeti aldığını kaydetmektedir ki,⁴² bu bilgiden, onun Sa'dî şeyhi olduğu anlaşılmaktadır. Onun *Evrâd-ı Rifâiyye*⁴³ adlı derleme bir eseri bulunmaktadır ki, bu eserden de

39- Hâfız İsmâil Efendi hakkındaki bu bilgiler, *Osmanlı'nın İkinci Başkenti Edirne'de Tasavvuf Kültürü* (Buhara Yay., İstanbul 2012, 2. Bsk. s. 395-396) adlı eserimizden alınmıştır.

40- Ahmed Bâdi Efendi, *Riyaz-ı Belde-i Edirne*, Beyazıt Devlet Ktp., Genel No: 10392, c. II, s. 312.

41- Bâdi, *a.g.e.*, aynı yer.

42- Bkz. Vassâf, *a.g.e.*, c. IV, s. 300.

43- Bkz. *Evrâd-ı Rifâiyye (Ahmed er-Rifâî Hazretlerinin Evrâdı)*, Derleyen: Şeyh Hâfız İsmail Rüşdü, Buhara Yay., İstanbul.

onun Rifâiyye tarikatına mensup olduğunu söylemek mümkündür. İsmâil Rüşdî Efendi'nin Halvetiyye'nin Karabâşîyye koluna bağlı Bekrîlik'ten de icâzeti olduğunu Tabibzâde *Silsilenâme*'de kaydetmektedir. Nitekim Tabibzâde, onun Seyyid Bekir Sem'an Halebî Edirnevî (ö. 1295/1878) adlı Bekriye şeyhinin halifesi olduğunu ve kendisinden Gülşenî şeyhi Şuayb Şerefeddin Efendi ile Muhammed Sabrî Edirnevî'nin hilâfet aldığını kaydetmektedir.⁴⁴ Onun Uşşâkilikten icâzetli olduğunu da yine Tabibzâde'den öğrenmekteyiz. Şöyle o, *Mecmûa-ı Tekâyâ* adlı eserinde Cemâleddin Uşşâkî ve halifelerinin silsilelerini verirken, Uşşâkî şeyhlerinden Muhammed Kenzî Efendi (ö. 1291/1874)'nin Şeyh Hâfız İsmâil Rüşdî Edirnevî adlı bir halifesi olduğu gösterilmektedir.⁴⁵ Dolayısıyla onun Uşşâkilikten nasiplendiğini rahatlıkla söylemek mümkündür.

İsmâil Rüşdî Efendi'nin son zamanlarında Eski Câmîi Medresesi'ne müderris olduğu, mezkûr câmide ilim öğretmekle, ders halkasına katılan pek çok talebeye icâzet verdiği ve evinde Desûkiyye âyinleri yaptığı nakledilmektedir.⁴⁶

İsmâil Rüşdî Efendi, Edirne'de Adliye'nin teşkilinde Bidâyet Mahkemesi'ne a'zâ tayin olunup bu görevine devam ettiği sırada, 1307/1890 senesinde mahkemeye giderken Baba Timurtaş Mescidi yakınında düşmekle aniden vefât etmiş ve Buçuktepe Kabristânı'nda Tabya civarında defnedilmiştir.⁴⁷

44- Tabibzâde M. Şükrî, *Silsilenâme-i Aliyye-i Meşâyih-ı Sûfiyye*, Hacı Selimağa Ktp., Hüdayi No: 1098, vr. 8a.

45- Tabibzâde M. Şükrî, *Mecmûa-ı Tekâyâ*, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Ktp., Yazmaları No: K 75, vr. 34/3.

46- Bâdî, *a.g.e.*, aynı yer.

47- Bâdî, *a.g.e.*, aynı yer.

2. ESERLERİ

Kaynakların verdiği bilgiye göre Desûkî Hazretleri, yirmi yıl kaldığı halvette pek çok eser de telif etmişse de bunlardan geriye bugün sadece birkaç “hizb” ile “Salât-ı Zâtiyye”si ve “el-Cevâhir” yahut el-Cevhere” veyahut “Hakâik” adı verilen eseri kalmıştır. Abdü’l-Vehhâb Şa’rânî, *Tabakâtü’l-Kübrâ*’sında, bu eserden bazı alıntılar yapmış ve tasavvufi düşüncelerini içeren bazı şiirlerine yer vermiştir.⁴⁸ Desûkî Hazretleri’nin Süleymaniye Kütüphanesi’nde kayıtlı bulunan (Bağdatlı Vehbi No: 1467, 1-38 vr.) Mu’inetü’l-Me’ânî adlı bir eserin de olduğunu tespit ettik. Ancak bu eseri inceleyemediğimiz için “Hakâik” adlı eserin farklı bir isimle kaydedilmiş bir nüshası mı, yoksa bilinmeyen bir eseri mi olduğunu belirleyemedik.

2.1. Hizbleri

Hizbü’s-Sağır

İsminden de anlaşılacağı üzere Desûkî Hazretleri’nin küçük hizbi olup şöyledir:

“Bismillâhi’r-Rahmâni’r-Rahîm.

Ve sallî alâ Seyyidinâ Muhammedin ve âlâ âlihi ve sahbihi ve sellim.

Bismi illâ lehu’l-hâlıkü’l-ekber ve hüve hurzun mâni’un mimmâ ehâfu ve ehzarü.

Lâ kudrete li-mahlûkin ma’a kudreti’l-hâlıkü yûlcimuhu bi-licâmi kudretihi ehmâ hamîyyen etmâ tamîyyen ve kânellâhu kaviyyen azîza hâ-mîm-ayın-sîn-kâf himâyetünâ.

Kâf-hâ-ayın-sâd kifâyetünâ.

Feseyekfike hümillâh ve hüve’s-semîu’l-alîm (selâsen).

Velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi’l-alîyyi’l-azîm, ve sallî alâ Seyyidinâ Muhammedin ve âlâ âlihi ve sahbihi ve sellim.

48- Demirci, “Desûkî, İbrâhim b. Abdülaziz”, s. 213. Krş. İmâm-ı Şa’rânî, *a.g.e.*, c. II, s. 421-661.

Yâ Bârî (miete merrah), Yâ Lâtîf (mietün ve tis'un ve işrüne merrah), Allâhümme yâ latifen bi-halkıhi yâ alîmen yâ habîren bi-halkıhi eltif binâ yâ latîfu yâ alîmu yâ habîr (seb'a merrâtin).

Yâ Allah (sittun ve sittüne merraten).

Yâ Dâimu (sittun ve sittüne merraten).

Leke'd-devâmu'l-ezelî ve'l-bekâu's-sermedî hattâ terise'l-arza ve men aleyhâ ve ente hayru'l-vârisîn. Subhâneke yâ dâimu ente veliyyünâ fa'ğfir lenâ ve'rhamnâ ve ente hayru'l-ğâfirîn. Subhâneke yâ dâimu urzuknâ halâvete muhabbetike ve'hşurnâ fî zümratı'l-muhıbbîn velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi'l-aliyyi'l-azîm."

Hizbu's-Sağîr'in ehemmiyet ve sırları ile ilgili olarak Abdülaziz Debbağ Hazretleri *Kitâbu'l-İbrîz*'de şunları yazmaktadır:

"Tilimsan şehrinin saygıdeğer zevâtından birkaç kişi bize geldiler. Beytullah'ı hacceden zatlardan bazıları onlara demişler ki: Bir ara Şeyh İbrâhim Desûkî Hazretleri'nin kabrini ziyaret ettik. Tam bu sırada Şeyh İbrâhim Hazretleri bize bu duayı öğretti ve şöyle buyurdu: "Bu duâ ile duada bulun, hiçbir şeyden korkma!"⁴⁹

Hizbü's-Sağîr'in kütüphanelerimizde yazma nüshaları olduğu gibi Âmir en-Neccâr tarafından yayımlanmış nüshası (et-Turuku's-Sûfiyye Fî Mısır, Kahire 1983, s. 311) da vardır. Çalışmamızda İstanbul Büyükşehir Belediyesi Osman Ergin Yazmaları No: 794 (vr. 133b) nüshası ile Âmir en-Neccâr matbu nüshası esas alınarak açıklamalı verilmiştir.

Hizbü's-Kebîr

Bu hizbin de isminden anlaşılacağı üzere Desûkî Hazretleri'nin büyük hizbi olup şu şekildedir:

49- Abdülaziz Debbağ, *el-İbriz (Şeriat-Tarikat-Marifet-Hakikat)*, trc. Celal Yıldırım, Demir Kitabevi Yayınları, İstanbul 2006, c. I, s. 393 vd.

“Bismillâhi’r-Rahmâni’r-Rahîm.

Elhamdû lillâhi rabbi’l-âlemîn.

Ve sallallâhu alâ Seyyidinâ Muhammedin ve âlâ âlihi ve sahbihi ve sellim.

Ve izâ kara’tê’l-kur’âne ce’alnâ beyneke ve beyne’lllezîme lâ yû’mînûne bi’l-âhirati hicâben mestûrâ, ve ce’alnâ alâ kulûbihim ekinneten en yefkakhûhu ve fî âzânihim vekra, ve izâ zekerte rabbeke fî’l-kur’âni vahdehu veleu alâ edbârihim nüfûrâ, iyyâ mâliki yevmiddin. İyyâke ne’budu ve iyyâke nesta’in, rabbi lâ-tezernî ve ente hayru’l-vârisîn.

Elîf lâm mîm, nevev, fe-levev, ammâ nevev, sümme le-vev, ammâ nevvâ, fe amû ve sammû ammâ nevev, fe-veka’al kavlü aleyhim, bimâ-zalemû fehûm lâ.

Efe hasibtüm ennemâ halaknâküm abesen ve enne-küm ileynâ lâ.

Ve ce’alnâ min beyni eydîhim sedden ve min halfîhim sedden fe-eğseynâhûm lâ.

Yâ ma’sere’l-cinni ve’l-insi ini’s-teta’tüm en tenfüzû min aktârî’s-semâvâti ve’l-ardi fe’nfüzû lâ.

“Lâ elâe illâ âlâuke yâ Allah” (Selâsen).

İnneke semî’un alîm, ve bi’l-hakki enzelnâhu ve bi’l-hakki nezal velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi’l-aliyyi’l-azîm,

İlteceme küllü mâ radde ve zelle küllü zî-batşin şedi-din me’âid,

Ve telâsete mekâidi’l-cinni ve’l-insi ecma’in,

Bi’smike yâ rabbe’l-âlemin.

Bi’s-semâvâti’l-kâimâti ve men bi’l-kudreti vâkıfâtün,

Bi’s-seb’i’l-mütâbıkâti,

Bi’l-kürsiyyi’l-basîti,

Bi’l-arşı’l-muhîti bi-ğâyeti’l-ğâyâti,

Bi-mevâzi’i’l-işârâti bimen denâ fe-tedellâ,

fekâne kâbe kavseyni ev ednâ,

*hada'ati'l-meredetü fe-kübitü ve duhidü,
Kübite el-a'dâu bi-esmâillah fe-kübitü,
Hâsie'l-mâridü ve zelle'l-hâsidü isteantü billâhi alâ kül-
li men nevâ lî süen keyfe ehâfu ve ilâhî ve emelî,
Em keyfe ezâmu alellâhi mütekelli,
Allâhümme ehrısñî min keydi'l-fâsiki ve min satveti'l-
mâriki,*

*[Ve min ledağti'l-fâsiki]
Bi-kâf-hâ-ayın-sâd küfitü,
Bi-hâ-mîm-ayın-sîn-kâf humiyet.
Feseyekfike hümüllâh vehüve's-semî'u'l-alîm (Selâsen),
Velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi'l-aliyyi'l-azîm.
Bismillâhi mâ a'zemallahu,
Küllemâ evkadü nâren li'l-harbi atfe'eallâhu ketebellâhu
le-ağlibenne ene ve rusûli innallâhe kaviyyun azîz.
Allâhümme yâ men elceme el-bahre bi-kudretihi,
Ve kakhare'l-ibâde bi-hikmetihi.
İkfinî ente'l-kâfi ve aneti'l-vücûhu li'l-hayyi'l-kayyûm
ve-kad hâbe men hamele zulmen,
Fallâhu hayrun hâfizen ve hüve erhamü'r-râhimîn.
Akbele velâ tehaf inneke mine'l-âminîn.
Lâ tehaf necevte mine'l-kavmi'z-zâlimîn,
Lâ-tehâfu derkan velâ tehşâ,
Lâ-tehâf inneke ente'l-a'lâ.
Lâ-tehâfâ innenî me'akümâ esma'u ve erâ.
Lâ-tehâf innî lâ-yehâfu ledeyye'l-mürselün,
Ve le-yübeddilennehum min ba'di havfihim emnâ.
Ve âmenehüm min havfîn.
Kedin kedin kerededin kerededin kerdehin kerdehin de-
hin dehin kerededin kerededin kerdehin kerdehin dehin de-
hin allâhu rabbü'l-izzeti ketebe ismehu alâ külli şey'in eiz-
zehu,*

Hada'a küllü şey'in li-azameti sultânihi,

*Allâhümme ahdi' lî cemî'a men yerânî mine'l-cinni ve'l-
insi ve't-tayri ve'l-vuhûşi ve'l-hevâm allâhümec'allî nûran
min nûrike alâ vechî,*

Ve min ziyâi sultânike emâmî,

*Hattâ izâ ra'ûnî ve levvû hâdi'îne li-heybetillâhi ve li-
heybeti esmâihî ve liheybeti tedektekedî'l-cibâlû,*

*Bi-kâf-hâ-ayn-sâd küftü bi-hâ-mîm-ayn-sîn-kâf humi-
yet feseyekfike hümillâh vehüve's-semî'u'l-alîm (Selâsen),
Velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi'l-aliyyi'l-azîm.*

*Rabbenâ erinellezîne ezzalenâ mine'l-cinni ve'l-insi
nec'alhümâ tahte akdâmenâ li-yekûnâ mine'l-esfelîne.*

*Ve raddellâhu'llezîne keferû bi-ğayzihim lem-yenâlû
hayren kefallâhu'l-mü'minîne'l-kıtâl ve kânallâhu kaviy-
yen azîzâ.*

*Behâ behâ behyâ behyâ behyâtin behyâtin el-kadimü'l-
ezeliyyi yuhdî'u lî cemî'a men yerânî le-mekfancelin yâ ar-
zu huzîhim kul kûnû hicâreten ev hadîden.*

*Vukîfuhum ennehum mes'ûlûne keennehum huşubûn
müsenneleh velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi'l-aliyyi'l-
azîm.*

*Sekfâtisun sekâtîmun ehûnun kâfun âddûme hâ-mîm
hâun âmîn.*

*Muhammedün resûlullâhi vellezîne me'ahû eşiddâu
alâ'l-küffâri ruhamâu beynehum terâhum rükke'an sücce-
den yebteğune fadlen minallâhi ve ridvânen sîmâhum fî
vucûhihim min eseri's-sücûdi zâlike meseluhum fî't-tevrâti,
ve meseluhum fîl incili ke zer'in ahrace şat'ehu fe âzerehu
festagleza festevâ alâ sükîhî yu'cibuz zurrâa li yağîza
bihimü'l-küffâra,*

*Va'ada'llâhullezîne âmenû ve amilû's-sâlihâti minhum
magfiraten ve ecren azîmâ. (Sadakallâhü'l-azîm)*

*Sallallâhu alâ Seyyidinâ Muhammedi'n-nebiyyi'l-kerimi
ve alâ âlihi ve sahbihi ecma'in adede mâ yetealleku bihi*

*ilmullâhî'l-kadîm mine'l-câizi ve'l-vâcibi ve'l-müstehîli cüm-
leten ve tafsîlen münzu hulikati'd-dünyâ ilâ yevmi'l-kıyâmeti
fî külli yevmin miete elfe merrah, ve fî külli merratin mislû
kadri zâlike. Ve alâ âlihî ve sahbihi ve sellim yâ Azîzû (mi-
ete merrah) yâ Azizû felem ezel bi-izzike azizen yâ Azizû
yâ Azîzû (seb'a merrâtin) ev (seb'îne merrah).*

İntehâ."

Desûkî Hazretlerinin *Hizbü'l-Kebîr'i*, *Hizbu's-Sağîr'ine* nazaran daha yaygın olup, üzerine şerhler dahi yazılmıştır. Hasan b. Ali Samine tarafından *Şerhu Hizbi'd-Desukî* (Süleymaniye Ktp., Bağdatlı Vehbi No: 965, (72 vr.), İbn Atiyye, Ahmed b. Atiyye el-Cündî el-Buşî tarafından *Nevâ-fihû'l-Miski'l-Abuki bi-Şerhi Hizbi Ebi'l-Ayneyn ed-Desûkî* (Süleymaniye Ktp., Esad Efendi No: 1788 (20 vr.) ve müellifi belli olmayan *Şerhü'l-Vecîz ve Keşfi'l-Azîz* adları ile yapılan üç Arapça şerhi vardır. Biz çalışmamızda *Hizbü'l-Kebîr'in* Millî Kütüphane Yazma No: 859/15 (vr. 92b-95a) nüshası ile Âmir en-Neccâr'ın neşrettiği (et-Turuku's-Süfiyye Fî Mısır, Kahire 1983, s. 312-314) metnine yer verdik. Buna ayrıca müellifi belli olmayan ve Millî Ktp., Yazma No: 4952/3 (vr. 85b-94a)'da kayıtlı bulunan *Şerhü'l-Vecîz ve Keşfi'l-Azîz'in* Arapça şerhinin Türkçe tercümesini de sunduk.

Hizbü'l-Kebîr'in kütüphanelerimizde kayıtlı bulunan bazı nüshaları ise şunlardır:

- İbrâhim Desûkî, *Evrâdû'd-Desûkiyye*, Kayseri Raşid Efendi Ktp., Yazma No: 1323, vr. 132a-133a.
- İbrâhim Desûkî, *Evrâdû'd-Desûkiyye*, Kayseri Raşid Efendi Ktp., Yazma No: 664, vr. 33b-34a.
- İbrâhim Desûkî, *Hizbü'l-Kebîr*, Süleymaniye Ktp., Bağdatlı Vehbi No: 2067, vr. 56-57.
- İbrâhim Desûkî, *Hizbü'l-Kebîr*, Süleymaniye Ktp., Hacı Mahmud Efendi No: 4131, vr. 56-57.

2.2. Salavâtı

Kaynaklarda Desûkî Hazretlerine ait “Salât-ı Zâtiyye” olarak isimlendirilen salavâtta da bahsedilmektedir ki şöyledir:

“Allâhümme sallı ve sellim ale’z-zâtı’l-muhammediyyeti’l-lattîfeti’l-ehadiyyeti, şemsi semâi’l-esrârî ve mazhârî’l-envârî ve merkezi medârî’l-celâlî ve kutbî felekî’l-cemâlî. Allâhümme bi-sırrıhi ledeyke ve bi-seyrihi ileyke âmin havfı ve âkil asreti ve’zheb hüznî ve hursî ve kün lî ve hüznî ileyke minnî ve’rzuknî’l-fenâe annî vellâ tec’alnî meftûnen bi nefsi mahcûben bi-hissî Ve’kşif lî an küllü sırrın mektûmin yâ hayyu yâ kayyum. Ve sallallâhu alâ seyyidînâ muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ecmaîn ve’l-hamdü lillâhi rabbi’l-âlemîn.”

Bu salavât Şeyh Ahmed es-Sâvî el-Mâlikî el-Halvetî tarafından Arapça olarak şerhedilmiştir.⁵⁰

2.3. Hikmetli Sözleri

Desûkî Hazretlerinin hikmetli sözleri ve tesirli vaazlarının olduğu bilinmektedir. İşte onun ilim ve irfân bahçesinden bir demet:

- * Mürid, şeyhinin önünde, tıpkı bir ölü gibi cansız, hareketsiz ve sessiz olmalı, o izin vermeden konuşmamalıdır.
- * Mürid hasta, şeyhi de onu tedavi eden bir doktordur.
- * Edepten mahrum derviş bu yolda hiçbir fayda göremez.
- * Derviş olan kimse yalnız dışını değil içini de temiz tutmaya özen göstermelidir.

50- Bkz. Şeyh Ahmed es-Sâvî el-Mâlikî el-Halvetî, Hâzâ Kitâbu’l-Esrârî’r-Rabbâniyye ve’l-Füyûzâtî’r-Rahmâniyye Alâ Salavâtî’l-Derdiriyye, Mısır 1308, s. 34-35.

- * Kur'an ehli, dillerini şeriatın yasakladığı şeylerle kirletmemelidir.
- * Ey evlâtlarım, bütün dervişler ve fakirler benim canlarımıdır. Siz de onları seviniz ve onlara şefkat gösteriniz.
- * Ey müridlerim, iyi biliniz ki bu tarikatın esası hayatınızı devam ettirebilecek kadar yemek-içmektir. Eğer sonsuz saadeti arzuluyorsanız her hususta fakirliği tercih ediniz.
- * Tarikata ilk girenin gıdası kanaat, feyz yağmuru ise ihlâs ile dökülen gözyaşlarıdır. Rûh kapıları açılıp kalbe şefkat duygusu gelinceye kadar oruç tutunuz. İşte o zaman insan kalp huzuru ile Kur'an'ın hakikatlarını anlayıp ondan istifade edebilir.
- * Bir kimse eğer temiz, dürüst ve namuslu değilse, isterse benim soyumdan gelsin, o benim evlâdım değildir. Fakat bir şahıs şeriat ve hakikati bilir ve bildiklerini yaşar ise, en uzak yerler ahalisinden bile olsa o benim evlâdımdır.
- * Şeriate aykırı olmadıkça bir dervişin hâl ve hareketine itiraz etmeyiniz. Böyle bir hareket hem korkulacak bir şeydir, hem de doğru değildir.
- * Şeriat asıldır, hakikat onun bir dalıdır. Şeriat dinin zâhiri, hakikat ise bâtınıdır. Velilik makâmlarının hepsi bu ikisinde cem olmuştur. Her ikisini de kendisinde toplayan kâmil insan olur.
- * Şeyhlik iddia edip de Rabbine âsi olmaktan sakın! Çünkü o vakit Cenâb-ı Hak sana, "Sen ne hayâsız adamsın ki, bir yandan yakınlaşma iddia ediyor, bir yandan da onun tam tersini yapıyorsun. Bana yakın olmak için o kirli elbiseni yıkaman gerekir. Daha ne zamana kadar karnını haramla dolduracaksın? Adımlarını günâhlara atacaksın? Daha ne kadar uyuyacaksın ki, benim sevgililerim şimdi kıyamda yani namazdadırlar, sen bir yalancı iddiacısın"⁵¹

51- Hocazâde Ahmed Hilmî, *a.g.e.*, s. 34-35; Ken'an Rifâi, *a.g.e.*, s.

- * Tarikat hırkası giymek isteyen bir dervişe ise şu nasihatla bulunmuştur: “Ey evlâdım! Eğer sen tevbe etmek istersen, tevbe hususunda lâubali olmaktan sakın, onu oyuncak sanma. Yalnız dil ile, (tûbtû ile'llâh) yâ Rabbi ben tevbe ettim, demek yeterli değildir. Şeyhe icazetnâme yazdırmakla da bu iş tamamlanmaz. Tevbe ne sûret ile olur bilir misin? Kulun kalbini Cenâb-ı Allah'tan başka bir şey ile meşgul etmemeye tevbe etmesi ile olur. İşte bu husus hâsıl olursa, o tevbe makbûldür.”⁵²
- * Sana gereken odur ki, oğlum, evliyâ zümresinin duasını alasin. Teberrûken onların himmetine nail olmayı arzulayasın.
- * Evlâdım, sakın, şeytanın sana vereceği bazı ruhsat yollu fetvayı kabul etmeyisin.
- * Ey Kur'an-ı Kerim'i hâmil olan kişi, onu ezber ettiğin için ferahlanma, hâle bir bak: Onun gereği ile amel ediyor musun? Yoksa etmiyor musun? Allah Te'âlâ taşıdığı mânâ mefhumu ile amel etmeyenler için şöyle buyurdu: “Onlar ki, Tevrat'ı yüklediler sonra gereği ile amel etmediler, koca koca kitapları taşıyan eşeğe benzerler” (Cum'a, 62/5) Dikkati ol, onunla amel etmedikçe eşeklik durumundan çıkmazsın, ta ki onda olanların hepsi ile amel etmedikçe. Onunla amel etmedikçe, aleyhinde şahâdet etmeyen tek harf kalmayacaktır.
- * Ey gönlümün çocuğu, kalıbından soyun da kalbine geç. Bütün özenini kalıbına verme. Asıl üzerinde durman gerekli olan kalbindir; onu kuvvetlendirmeye bak.
- * Sükûta devam et ve yersiz konuşmayı bırak. Bilhas-sa sana faydalı olmayan şeylerle uğraşma.

- * Çekişmeyi, yersiz nakilleri terk et. Süslü sözlerden vazgeç. Tam bir azim ve irade sahibi olduktan sonra, bu yola has ata bin. Şayet bu yolun mânâ şarabını içmek istersen, önce aç kal ki, bâtın ehli olup, mânâ şarabını içebilesin.
- * Rasgele yerlere girip çıkanlardan pek sakın... Bilhassa uygunsuz yerlere hiç girme. Şayet bir din kardeşinde yersiz ve lüzumsuz bir şey görürsen; kendisine iyi muâmele etmeye bak, hoşça geçin, özellikle kendini onun durumuna düşürme, sakın.
- * Ey gönlümün yavruları, muhal olduğu ve olacağı mümkün olmayan işler peşinde koşanlarla oturmayı bırakınız.
- * Sözü, süslü tarafı ile yetinenleri ve işi laklakaya dökenleri de bir tarafa atınız. Bunlarla da oturmayınız. O kimse ile oturunuz ki, mânâ yönü Rabb'ine dönüktür. Bu yolun, edebi, erkânı ondan alınır. Herşeyi, yerine göre ayırmak, bölmek usulü, yine bu gibilerden öğrenilir.
- * Te'vil veya tefsirin şüpheden en sâlim olanı, selef-i sâlihinden rivâyet edilenleridir.
- * Gıybet, yalancı âbidlerin meyvesidir. Fasıkların ziyâfetidir. Padişahların da bahçesidir. Kadınların da otlağıdır. Takvâ sahiplerinin ise çöplüğüdür.
- * Sonra, kendisine eziyet edene, eziyet etmez. Üzerine düşmeyen, dünya ve âhirette faydası olmayan söz de söylemez. Bir musibete uğradığı zaman, bağırıp çağırmaz da.
- * Sonra, hiç kimsenin gıybetini de etmez ki bunu yapmakla harama dalmaktan korunmak ister. Şüphelere dalmamak için kendisin gıybet etmemek sureti ile tutar.
- * İmtihan yollu bir belâyâ uğradığı zaman, sabreder. İntikam almaya gücü yettiği halde bağışlar, bırakır. Dik başlı gezmek âdeti değildir.

- * Yeryüzü onun maddi varlığı ile bayındır olur. Gök-yüzü ise, kalbi ile. Tuttuğu yol, öfkesini yutmaktır, yutkunmaktır, dağıtmaktır ve daima başkasını kendisine tercihtir. Aftır, mûsamahadır.
- * Elinizde daima ihlâs olsun ki susuzluğun hararetinden kurtulup o suya kanasınız.
- * Ey oğul, şayet duanın kabulünü istiyorsan, insanlar hakkında yersiz söz etmekten dini korusun ve şüpheli şeyleri yeme.
- * Şer'i emirler üzerine vukufun tam olmadıkça, onun haddini hududunu anlamadıkça, başkalarına herhangi bir şeyi emretmeye kalkman yersiz olur.
- * Ey gönlümün yavrusu, işi sözde kalan kavga ehli olan kimselerle temas etme. Bu gibilerin herhangi biri ile arkadaş da olma. O kimse ile otur kalk ki, şeriati ve hakikati özünde toplamış ola. Şunu unutma ki, bu yolda, sana en çok yardımcı dokunan bu gibileri olacaktır.
- * Şayet sen, benim hakiki evlâdım arasında isen ve bana uymakta sâdıksan, Allah için rızkını hâlis ve temiz yollardan ara.
- * Ey evlâdım, dünya kirleri kalbi karartır, matlûbu buldurmaz. Ve ona olan yersiz arzular sebebi ile, günahlar azalır.
- * Ey oğul, isterim ki, daima sünnetle amel edesin.. Bu yolda lüzumlu olan edeb erkân esasına da riayet edesin.
- * Cesur olmalısın. Gölgesinden bile ürken cinsten olup, eğik ve korkak olma. Herhangi bir sıkıntı ilk anda seni yere sermesin. Mevlâ'nın sevgisi ile dol, hatta onunla sarhoş ol. Bu sevgi ile dolduktan sonra, Allah'ı bırakıp kadına koşma. Oğlunu da Allah sevgisine ortak kılma. Hatta kardeşini ve arkadaşını dahi Hak sevgisine ortak etme.

- * Evlâtlarım, gıybet etmek için birini ararsanız, babanızın, ananızın gıybetini ediniz. Çünkü onlar, iyiliklerinizi almaya, diğerlerinden daha haklıdır.
- * Allah Teâlâ bir gün ve gecede yetmiş iki kere kullarının kalbine nazar eder. O halde, kalbinizi temiz tutunuz. Çünkü orası, Rabbinizin nazar yeridir. Orayı pâk ve temiz tutunuz. Güzel ve parlak kılınız. Süslü ve aydınlık ediniz, hâlisiyyet ve doğruluk olsun.
- * Kur'an hafızına yakışmaz ki, ağzını haram lokma ile kirlete veya haram yiye. Mü'min olan erkek veya kadının aleyhinde konuşa, namusuna dil uzata.
- * Ağzını, gıybet, söz gezdirmek, ona-buna iftira atmak sûretiyle kirletip Kur'ân okuyan kimse, mushafı pisliğin içine atan kimse gibidir. Hatta ulemâ, böylesinin küfrüne de kâildir.
- * Ey oğul, mümkün oldukça, kötü kimselerden uzak ol ve onlardan ayrı kal.
- * Her kim Allah Te'âlâ ile içten işlerini iyi tutarsa, Allah onu gizli ve âşikâr üstün kılar.
- * Hiçbir velî, mürşid, derviş kemâle eremez, tâ ki bütün insanları sevinceye ve onlara şefkat besleyinceye kadar, görürse ayıplarını örtünceye kadar.
- * Yüz çevirmek, yüz çevirmeyi doğurur.
- * Haram yemek, işte o amelli, tevkif eder, yani durdurur, yükselmesine engel olur ve dinî bakımdan da sâhibini küçültür. Haram yiyenin yaptığı amel, fessattan başka bir netice vermez.
- * Günâh kirine bulaşmış olanlarla temas, onlarla oturup kalkmak, başarı ve basireti karanlığa boğar.
- * Allah Te'âlâ'nın en sevdiği kullar, kalbi en temiz olan, edep yerini pek koruyan, dilini kötülükten saklayan, elini kötülükten çeken, iffetli olan, affetmeyi pek seven, iyilik etmeye ve ikrâma koşan ve sonra gönlü geniş, zikri çok olan kimsedir.

- * Allah Te'âlâ'yı sev ve sevdire ki, yerdekiler ve göktekiler de seni sevsinler. Sonra itaat et ki insanlar da sana itaat ede ve cinler dahi emrine âmâde ola
- * Yalancı dâvâlardan sakınınız, çünkü yalancı dâvâ kalbi karartır ve kalp gözünü kör eder.
- * Evliyânın huyu ile huylanınız, onların güzel ahlâkı ile bezeniniz. Ancak bu sayede mutluluğa ulaşılır.
- * İlim şu iki cümlede toplanmıştır: Kulluğun hakiki mânâsını anlamak ve Allah'a tam kulluk etmek.
- * İrfân sâhibi marifet makâmında kemâle erince, Allah ona vasıtasız ilim ihsân eder.
- * Ey oğlum, ben bir nasihatçıyım, şayet nefesine uyar da Allah'ın sevdiği kimseye; bûhtan atar ve işini yalana yorarsan, hâlin harap olur.
- * Eğer Hak ile can âleminde olmak istiyorsan, içini, özünü kötülükten, kötü niyetten, içinde kötülük gizlemekten sakın.
- * Bu yolumuzda, nefsi için şöhrat peşinde gezenlerin Allah hasmıdır.
- * Bir kimse ki yokluğunu, Allah'a taatinde sezemez, onun için helâk mukadderdir.
- * Varını Allah yoluna harcamış veli bir kul var ya işte o, sahip olduğu heybet yönüyle, bir sultâna benzer. Tevaz ediş şeklinde ise, zelil bir kula benzer.
- * Evliyânın zâhiri durumunu anlamak ve o kılığa girmek yeterli değildir, sahibine faydası yoktur. Evliyânın evliyâ oluşuna sebep, ancak iyi amelleri, yararlı işleridir.
- * Yemeğiniz zikir, sözünüz fikir, halvetiniz Allah ile üns olsun. Kısacası bütün meşgale Allah ile olmalıdır.
- * Ey kardeşim! Sakın kendi başına bir şey yaptım zannetme. Bil ki; oruç tuttuğunda onu sana Allah tut-

turmuş, namaz kıldığında onu sana Allah kıldırması, bir iş yaptığında onu sana Allah yaptırmıştır. Takva derecesine ulaşmışsan, Allah seni ulaştırmış; maddi-manevî bir şeye mazhar olmuşsan, Allah seni mazhar kılmıştır.

- * Ey oğul, isterim ki, daima sünnetle amel edesin. Bu yolda lüzumlu olan edep esasına da riayet edesin. Cesur olmalısın. Gölgesinden bile ürken korkaklardan olmamalısın. Herhangi bir sıkıntı, ilk anda seni yere sermemelidir.
- * Ey gözümün nûru evlâdım, önce içindeki nefis denilen ejderhayı öldür. Yüzünü toprağa sür. Hata ve isyânını kabul ve itiraf et ve işlediğin hata dolu ibadetlerinin yüzüne çarpılmasından kork.
- * Ey evlâtlarım, ömrünüz her geçen gün azalmakta, eceliniz yaklaşmaktadır. Birgün bu üzerinde yaşadığınız dünyâ dürülecek, kıyâmet kopacaktır. Her gün amel defterinizi hayırlı işlerle doldurmaya bakınız. Böyle yapanlara müjdeler olsun. Amel defterlerini, yasaklardan kaçmayarak günahlarla dolduranlara da yazıklar olsun. Vakitlerinizi isrâf etmeyiniz. Zamanlarınızı boşa geçirmeyip değerlendiriniz. Yoksa pişman olursunuz. Duânızın kabûl olmasını istiyorsanız, helâlden yiyecek ve Müslüman kardeşleriniz hakkında yersiz söz etmekten dilinizi tutunuz.
- * Ey oğulcuğum, insanların ve cinlerin ameli kadar amelin olsa bile “ben” demekten sakınasın. Zira Allah, “ben” iddiasında bulunanları acziyet içerisinde bırakır. Benlik dâvâsında isen maddi ve manevî derecen düşer, bunu unutmayasın.⁵³

53- İmâm-ı Şa'rânî, *a.g.e.*, c. II, s. 595 vd.; Ahmet Taşgetiren, *Kur'an, Hadis ve İslâm Büyüklerinden Altın Öğütler*, Erkam Yay., İstanbul ts., s. 376-378; Komisyon, “Seyyid İbrâhim Dûsûkî”, *Türkiye Gazetesi Evliyâlar Ansiklopedisi*, c. VII, s. 185.

HADÎKATÜ'L-EVLİYÂ'DAN SEYYİD İBRÂHİM DESÛKÎ

Hocazâde Ahmed Hilmi

Şirket-i Mürettibiyye Matbaası, 1318 (1900)

Tarîkat-ı Aliyye-i Desûkiyye Ricâli Silsilesi

1. Hazret-i Mahbûb-ı Rabbü'l-âlemîn Hatemü'n-nebiyyîn Seyyidü'l-evvelin ve'l-âhirin sırru'l-vücûd sâhibu'l-makâmî'l-mahmûd efdalu'l-halâik mufizü's-şerâyi' ve't-tarâyık seyyidinâ ve şefiinâ Muhammed el-Mustafâ Resûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem.
2. Hazret-i İbn Ammi'n-Nebi vâris-i kâmil-i ulûmu'n-nebevî esedullâhi'l-gâlib Ali b. Ebî Tâlib radiyallahu anhu.
3. Hazret-i İmâm-ı seniyy sıbtu'n-nebi seyyidü's-şühedâ Hüseyin b. Ali radiyallahu anhumâ.
4. Hazret-i İmâm-ı Zeyne'l-âbidin seyyidü's-şürefâ Ali b. Hüseyin radiyallahu anhumâ.
5. Hazret-i İmâm-ı fâhir seyyidü'l-fuzalâ Muhammed Bâkır b. Ali radiyallahu anhu.
6. Hazret-i İmâm-ı fâikun bi'l-hak nâtık-ı seyyidü'l-urefâ Ca'fer Sâdık radiyallahu anhu.
7. Hazret-i İmâm-ı âlem-i âmil Mûsâ Kâzım radiyallahu anhu.
8. Hazret-i İmâm-ı safâ Ali Rızâ radiyallahu anhu.
9. Hazret-i Ma'rûf-ı Kerhî kuddise sırruh.
10. Hazret-i Seriy Sakatî kuddise sırruh.
11. Hazret-i Cüneyd-i Bağdâdî kuddise sırruh.
12. Hazret-i Ebû Ali Rudbârî kuddise sırruh.
13. Hazret-i Ebû Ali Kâtib kuddise sırruh.
14. Hazret-i Ebû Osman Mağribî kuddise sırruh.
15. Hazret-i Ebu'l-Kâsım Kûrkânî kuddise sırruh.
16. Hazret-i Ebûbekir Nessâc kuddise sırruh.
17. Hazret-i Ahmed Gazzâlî kuddise sırruh.
18. Hazret-i Şeyh Ziyâüddin Ebu'n-Necib Abdülkâhir Sührverdi kuddise sırruh.

19. Pîr-i tarîkat-ı Sühreverdîyye Cenâb-ı Şihâbüddin Sühreverdî kuddise sırruh.

Kutbu'l-Aktâb Ebu'l-Ayneyn Seyyid İbrâhim Burhâ-neddin Desûkî Kaddesallahu Sırrahu'l-âli

Müşârûn ileyh Hazretleri Mısır bilâdından Reşid kasabası kurbunda Kûh nâm beldeye karib Nil nehrinin garb sahiline mebni (Desûk) nâm karyedendir. Peder-i âlileri kutb-ı kebîr-i devli şehîr Seyyid Ebu'l-Mecd Hazretleri karye-i mezkûrenin karşısında ve Nil'in diğer sahilinde (Merkas) nâm karyeden ikâmet buyurlardı.

Neseb-i âlileri bu vechile Ali b. Ebî Tâlib radiyallahu anh'a vâsıl olur. "Seyyid İbrahim Desûkî, Seyyid Ebu'l-Mecd, Seyyid Ali, Seyyid Muhammed, Seyyid Ebu'n-Neccâr, Seyyid Zeynelâbidin, Seyyid Abdülhâlik, Seyyid Muhammed, Seyyid Muhammed Kâzım, Seyyid Abdülhâlik, Seyyid Mûsâ el-Kâsım, Seyyid Ca'fer ez-Zekî, Seyyid Ali, Seyyid Muhammed el-Cevâd, Seyyid Ali Rızâ, Seyyid Mûsâ Kâzım, Seyyid Ca'fer Sâdık, Seyyid Muhammed Bâkır, Seyyid Zeynelâbidin, Seyyid İmâm Hüseyin, Emîrül-mü'minin Ali b. Ebî Tâlib kerremallâhu vecheh."

Şeyh Ziyâüddin Ahmed el-Vitrî el-Bağdâdî Hazretleri Seyyid müşârûn ileyh'in silsile-i şeriflerini "Menâkıbu'l-Ârifin" nâm telifinde şu vechile sebt ve tahrir eylemiştir. "Seyyid İbrâhim Desûkî, Seyyid Ebu'l-Mecd, Seyyid Muhammed b. En-Necâ, Seyyid Abdülhâlik, Seyyid Kâsım, Seyyid Ca'fer, Seyyid Abdülhâlik, Seyyid Ebi'l-Kâsım ez-Zekî, Seyyid Ali Rızâ, Seyyid Mûsâ Kâzım, Seyyid Ca'fer Sâdık, Seyyid Muhammed Bâkır, Seyyid Zeynelâbidin, Seyyidinâ İmâm Hüseyin b. Ali b. Ebî Tâlib radiyallahu anhum ecmain."

Seyyid müşârûn ileyh Hazretleri hicret-i celîle-i nebiyyenin 653.üncü senesi Şa'bân'ının otuzuncu gecesi tellüd buyurmuşlardır. Ferdâsı günü yevm-i şek olmakla ahali hilâl-ı Ramazan'ın rüyetinde ihtilâf ettiklerinden evliyâullahtan Desûk karyesinde (Şuhûd) nâm karyede

mukim Şeyh Muhammed b. Harun Hazretlerine müracaat ederler. Veli-i mezbur bi-tariki'l-mükâşefe Seyyid-i mezbûrun tevellüd ettiği senenin Ramazanı'nın ilk günü sâim olacağına vâkıf olduğundan onun şu ilk kerâmetini ve celâlet-i kadrini sâiline ifhâm için (Gidiniz bu gece tevellüd eyleyen şu tıf-ı mübârek bugün meme emmemiştir, anlayınız" diye cevap vermesi üzerine Seyyid-i mezbûrun vâlidesi Şeyh Ebu'l-Feth Vâsıtı Hazretlerinin kerîme-i necibiyyesi Seyyide Fâtıma Hazretlerinden istifsâr vâkıa ettiklerinde kemâl-i hüzn ve endişe ile (Bugünün tulû'-ı fecrinden itibaren memeyi bıraktı asla emmiyor) diye cevap vermekle bu cevabı şeyh-i mezkûra ihbâr ettiklerinde evvela seyvide-i mezbûreye (Mahzun olma, akşam sütünü iç) diye haber gönderirler. Sonra ahalinin de sâim olmalarını ihtar ederler. Nitekim Hazret-i Şeyh (el-Hakâyık) nâm kitaplarında (Cenâb-ı Hak bu fakire sulb-ı pederde iken menn ü ihsân ve rahm-i mâderde ilen lutf-ı firâvân buyurdu. Dâr-ı dünyâya ibtidâ kadem-zen olduğunda henüz rû'yet-i hilâl sâbit olmamışken ahaliye o günün Ramazan olduğunu mübeşşir oldum, bu ilk kerâmetim olmuştur) diye buyururlardı.

Şeyh Celâlüddin Kerkî Hazretleri naklederler ki sey-yid müşârûn ileyhin vâlidesi henüz kendisine hâmile olmadığından Şeyh Muhammed b. Hârûn Hazretleri Hazret-i Sey-yid'in pederi Ebu'l-Mecd Hazretlerini nerede görse kıyâm buyururlar isî. Sonra bu âdetini terk eyledi. Sebebinden suâl olundukta (Ben evvelce bu zâtın sulb-ı pâkinde muhtefî kutb-ı vakt olacak nevzâdın nûruna kıyâma memur idim. Şimdi o nur validesine intikal etmiştir) diye cevap vermiştir.

Cenâb-ı Şeyh rûşen-zamir meşâyihın ecillâsından kerâmât-ı zâhire ve ahvâl-i hârika-i bâhire sâhibi esrârına mâlik ahvâline gâlib erkân-ı tarik olan ekâbirin pîridir. Desûk karyesindeki halvet-hânelerinde yirmi sene meks (kalmak) ve uzlet edip esrâr-ı meârifî hâvî pekçok eserleri telif buyurmuşlardır. Kerâmât-ı hârikalarından olmak

üzere müteaddit lisanlar ile tekellüm buyururlar idi. kerâmât-ı aliyeleri gerek hâl-i hayatlarında ve gerekse irtihallerinden sonra meşhûr-ı âfâkdir. Nâsın kulûbunda mahfî havâtır keşf edip ihbâr eden evliyâullahın reisleridir. Ulemâ, kuzât, sulehâdan peçok telâmiz ve müridânı bunlardan mâadâ erbâb-ı ahvâlden kırk tane hâdimleri var idi. kelimât-ı kudsiyyelerinden bazı cümleler teberrûken ve teyemmünen bervech zir-i tezyîr edildi.

(Derviş olan kimse a'zâ-yı zâhiresini tahâret-i şer'îyye ile tathîr ve kalbinde gafletten tathîr etmek lâzımdır. Nitekim meâsiden ictinab etmek lâzım olduğu gibi).

Hâmil-i Kur'ân olanlara lisanlarını menhiyyât-ı şer'îyye ile telvîs etmek yakışmaz, “ey evladlarım dervişlerin bi'l-cümle dervîşân ve fukarâ indimde pek güzel ve mahbûbdurlar. Siz de onlara muhabbet edip öylece nazar ediniz.”

Ârifler hasenâtlarını meâsiden addederler. (Ey evlâd ve müridânım, biliniz ki bu tarikin samtı ve kaide ve esası kifâf-ı nefsdır. Eğer saâdet-i ebediyyeyi arzu ederseniz her hususta iftikârı ihtiyâr ediniz.

Mübtedinin gıdası kanaat ve bârân-ı feyzi ise dümû'-ı ihlâs-ı taviyetdir. Ebvâb-ı rûhu münfetih olup kalbine rikkat duhûl edinceye kadar sâim olur. İşte o vakit huzûr-ı kalb ile Kur'ân ve mevâiz-i Kur'âniyye'yi bi-hakkın istimâ' edip intifâ' etmiş olur.

Ve yine buyurmuşlardır ki, bir kimse ki müteşerri', mütehakkik, nazîf, afif olmazsa velev sulben oğlum olsa da benim evladımdan değildir. Ve kim ki âdâb-ı şeriat ve hakikata mülâzım ve ilmiyle âmil olursa en ba'îd bilâd ahalisinden olsa bile yine benim oğlumdur.

Zâhir-i şer'-i şerîfe muhâlîf bulunmadıkça bir dervîşin hâl ve şânına ve melbûsât ve me'kûlât ve meşrûbâtına itiraz ve inkâr etmeyiniz. Zirâ dervîşâna inkâr ve itiraz mûris-i vahşettir. Vahşet ise tarîk-i îllâhî'den inkıtâyı mucibdir. Zirâ insanlar hâs, hâssu'l-hâs, mübtedî, müntehi, müteşebbih, mütehakkik kısımlarına münkasımdırlar. Cenâb-ı Hak bazısını bazısı hürmetine rahmet eder.

Şeriat-ı mutahhara asıldır. Hakikat onun fer'idir. İmdi şeriat şer'-i şerifin ahkâm-ı zâhiresi ve hakikat ahkâm-ı hafıyyesi demektir. Makâmât-ı evliyanın cümlesi bu ikisinde mündericidir. Ve her ikisine mahsus ehil ve ricâl vardır. Kâmil ise her ikisinin beynini (arasını) cem eder.

Menkuldur ki şehri Nil'de timsahlardan birisi bir kimşenin çocuğunu bel' eylemiş (yutmuş) olduğundan şahs-ı mezkûr huzûr-ı Hazret-i Şeyh'e gelip evlâdının halâs olması için teveccühde bulunmasını istirhâm eyler. Müşârûn ileyhz Hazretleri de bir müddet teveccühde bulunduktan sonra sâhil-i nehre kadar teşrif buyurup timsaha tıfl-ı mezbûru sâlimen iade etmesini emreyler. Filhâl timsah nehirden hurûc edip bu kerâmeti müşâhede etmek üzere orada hâzır bulunan cem-i gafır (oldukça kalabalık) huzurunda çocuğu sâlimen ağzından çıkarır. Aktâb-ı erbaadan (dört kutup) olan müşârûn ileyhz gibi bir zât-ı âlikadrden bu gibi kerâmâtın zuhûru müsteb'id (uzak) değildir.

Cenâb-ı Şeyh rûşen-zamîre bir gün bir dervîş gelip kendisine hırka-i tarikatı ilbâs etmesini talep eder. Hazret ona hitâben (Ey oğlum, hırka-i tarikatı iktisâ etmeye (giymeye) ancak bir kimse salâhiyyet kesb edebilir ki tarik ve riyâzette geçirdiği günler kendisinin benliğini mahv eylemiş ve tarik-i mücâhede de kat'-ı mesâfe etmiş ola ve Hak'la muâmelesini ihlâs üzere ibtinâ ede ve me'ânî-i rumuz-ı tariki okumuş ve ehl-i tarikin kısas ve ahhârını mütalaa edip hareket ve sekenâtlarında ve ahlâklarındaki mekâsıdı fehm eyleye. Ey oğlum, eğer sen tevbe eylemek istersen tevbe hususunda lâubali olma, oyuncak ittihaz etme. Tevbe an-samimü'l-kalb olmayıpta yalnız lisanen (tübtü ilellâh) "Allah'a tevbe edip döndüm" demekten ve şeyh tarafından tomar ve icâzetnâme yazdırıp almakdan ibaret değildir. Tevbe ancak abd kalbiyle ekvânı mülâhaza etmekten veyahut kalbi Mevlâsının gayri ile meşgul olmaktan tâib olmaktır. Eğer bir dervîşte bu husus hâsıl olursa tevbesinin sıhhatı me'mûl olur buyurmuştur.

Kutub müşârûn ileyh Hazretleri tarikat-ı aliyeyi Şeyh Necmüddin Mahmûd b. Sa'dullah Isfahânî-i Bekrî ve Şeyh Bedrüddin Mahmûd Tûsî hazarâtından onlar da Şeyh Nûreddin Abdussamed Nazarî Hazretlerinden onlar da Şeyh Ali Bergaş Şirâzî Hazretlerinden onlar da Şihâbüddin Sühreverdî Hazretlerinden ahz ve telakki buyurmuşlardır.

Şeyh Ahmed Şernûbî Hazretleri Tabakâtü'l-Kübrâ'ların da beyân buyurdukları vechile Şeyh Seyyid İbrahim Desûkî Hazretleriyle Şeyh Yûsuf Ebu'l-Haccâc Efserî Hazretleri İskenderiye'de medfûn Şeyh Abdurrezzâk Hazretlerinden onlar da Şuayb Ebû Medyen Tilimsânî Hazretlerinden ahz-i tarikat ettikleri gib Şeyh Abdurrezâk Hazretlerinin vefatından sonra Şeyh Ebu'l-Hasan eş-Şâzelî Hazretlerinden de kesb-i feyz etmişlerdir. Şeyh Necmüddin Bekrî ve Şeyh Nûreddin Mahmûd Tûsî hazerâtı ise seyyid müşârûn ileyh'in vâsıl-ı derece-i kemâl olduklarından sonra şeyh sohbeti olmak üzere mülâkât etmişlerdir.

Şeyh Safiyyüddin Ahmed Kuşâşî Hazretlerinin rivâyeti-ne göre seyyid müşârûn ileyh Şeyh Abdüsselâm b. Meşîş Hazretlerinin ruhaniyetlerinden istifâze ettikleri gibidir Hazret-i Seyyidü'l-enbiyâ salvâtullâhi te'âlâ aleyhi ve sellem Efendimiz Hazretlerinin rûhaniyyet-i risâlet-penâhilerinden de bizzat ahz-i füyûzât eylemişlerdir.

Ol câmi'ü'l-kemâlât Hazretleri meşgûl-ı ibâdet olarak ömr-i mukadderlerini encâma reşide ettiklerinde birader-i azîzleri Câmî-i Ezher'de tedris-i ulûm ile meşgul bulunan Şeyh Mûsâ Desûkî Hazretlerine dergâh-ı feyz-penâhilerinin nakibini (Biraderim Mûsâ'ya git, selâmımı tebliğ eyle ve zâhirinden ol bâtınını tathîr eylesin) diye gönderip mûmâ ileyh de tebliğ-i emr-i Şeyh eyledikte biraderleri heman meşgul oldukları derslerini bırakıp beldeleri olan Desûk'a şitâbân olurlarsa da Hazret-i Şeyh'i secde-de iken vâsıl-ı dergâh-ı ehadiyyet olmuşlardır.

Târih-i vefatları ulemâ-yı muhakkikinden Şârih-i Kâmûs Allâme Murtezâ Zebîdî Hazretleri vesâirlerinin

beyânlarına göre (40) yaşında oldukları hâlde 693 (1293) senesindedir. Kaddesallâhu sırrahu ve neffe'nâ bi-berekâtihi ve fuyûzâtihî âmin (Allah onun sırrını mukaddes eylesin ve onun bereketi, feyzi ile bizleri faydalandırsın).

Şu'ubât-ı Desûkiyye -kaddesellâhu esrârehumu'l-aliyyeti-

Şernûbiyye

Tarikat-ı Aliyye-i Desûkiyye'nin bir şûbesidir. Tâcu'l-ârifîn, reîsu'l-muhakkikîn Şeyh Şihâbüddin Ebu'l-Abbâs Ahmed b. Osman eş-Şernûbî el-Mâlikî el-Burhânî kud-dise sırruh Hazretlerine mensuptur.

Müşârûn ileyh hazretlerinin silsile-i neseb-i şerîfleri şu vechile Esedullahi'l-gâlib Ali b. Ebî Tâlib radiyallahu anh Hazretlerine vâsıl olur. (Ahmed b. Osman b. Ahmed b. Ali b. Ahmed b. Ebi'l-Abbâs Makrebe b. Muhammed b. Ahmed b. Eş-Şeyh Ahmed b. Ali Ebu'l-Vekâ b. Hızır b. Ali b. Muhammed b. Yûsuf b. Süleyman b. Abdülmüheymin b. Abdülhâlık b. Muhammed Şagîr b. Hasan b. Hasan es-Sayyâd b. İbrâhim el-Gâlibî b. Ömer b. Muhammed b. Abdüsselâm b. İbrâhim el-Murtezâ b. Mûsâ Kâzım b. Ca'fer es-Sâdık b. Muhammed Bâkır b. Zeynelâbidin b. Hüseyin b. Ali el-Murtezâ radiyallahu te'âlâ anhum ecmaîn.)

Silsile-i tarikleri de bu vechiledir. (Şeyh Ahmed eş-Şernûbî, Şeyh Muhammed eş-Şehâdî, Şeyh Celâlüddin Kerkî, Şeyh Abdullah b. Sinân, Şeyh Muhammed el-Itrîs, Şeyh Abdullah Ebu't-tuyûr, Şeyh Muhammed b. Mûsâ pederi Şeyh Ebû İmrân Mûsâ Şerefüddin, biraderi kutb-ı hakîki Seyyid İbrâhim Desûkî kaddesallâhu te'âlâ esrârehumu'l-aliyyeti).

Bundan başka sâhib-i tercümenin şeyhinin şeyhi Celâlüddin Kerkî Hazretleri diğer iki sened ile de Şeyh İbrâhim Desûkî Hazretlerine muttasıldır. Birincisi şu su-retledir.

(Şeyh Celâlüddin Kerkî, Hâfız Celâlüddin Suyûtî, Şeyh

Muhammed b. Abdüsselâm Mağribî, Şeyh Muhammed Gazzâlî, Şeyh Muhammed ed-Deyrûtî, Şeyh Muhammed Itrîs, Şeyh Ebu'l-Mekârim Celâlüddin, Şeyh Muhammed pederi Ebû İmrân Şeyh Mûsâ Şerefüddin, biraderi Seyyid İbrâhim Desûkî kuddise sırruhum).

İkinci silsile-i sened (Şeyh Celâlüddin Kerkî, Şeyh Ebû Abdullah Şemseddin Muhammed Bekrî, Şeyh Ebu'l-Feth Fethüddin Muhammed Mâlikî, Şeyh Nüreddin Ebi'l-Hasan Ali b. Muhammed Ebû Dürri, Şeyh Cemâlüddin Abdullah b. eş-Şeyh Şemseddin Muhammed, pederi Şerefüddin Mûsâ ed-Desûkî, biraderi pîr-i tarikat Şeyh Burhanneddin İbrâhim Desûkî kaddesallâhu te'âlâ ervahehumu'l-aliyyeti).

Müşârün ileyh Hazretleri Mısır kasabâtından (Şernûb) nâm beldede tevellüd ve neşetle yedi yaşında iken koyunları ra'y etmekle (otlatmakla) olduğu hâlde kendisini istilâ eden bir cezbe-i İlâhiyye üzerine ibâdetle meşgul olmuşlardı. Validelerinin vukû'-ı irtihâlerinden sonra Mekke-i Mükerreme'ye azimet ve yedi sene mücâveretle 945 (1538) senesinde beldeleri olan (Şernûb'a) avdet ve oradan Demenhur'a azimet edip meşgûl-ı ibâdet olmuşlar. Ba'dehu âlem-i menâmlarında Hazret-i Fahr-i Kâinât aleyhi ekmelü't-tahiyyâr Efendimiz Hazretlerinin şeref-sâdır olan (Yâ Ahmed, Kostantiniyye'de Şeyh Nüreddinzâde'ye git ve ondan ahz-i tarîk eyle. Zîrâ kendisi şu vakitte reisü'l-ârifindir) diye şeref vürûd eden fermân Hazret-i Risâletpenâhilerine azimet ve müşârün ileyh de (Merhaba, ey emr-i Nebevî ile teşrif eden merhaba ey dervîşzâde dervîş) diyerek istikbâl edip beraberce dâhil-i halvet olup tarikat-ı Halvetiyye'yi telkin eylediler. Bunun üzerine bir müddet müşârün ileyhın nezdinde ikâmet ettikten sonra neşr-i tarikat etmek üzere memleketleri cânibine avdet ve oradan ziyâret-i evliyâ maksadıyla (Saîd)'e rihlet ile (Menûfiye) havalisinde (Zâviyetü'l-Baklî) denilen mahale nâzil olmuşlardır. Ba'dehu müridânından birkaç kimse ile tekrar İstanbul'a gelmek üzere Dimyat iskelesin-

den bir gemiye rûkûb ederek (binerek) Antalya sahilinde (Erikli) nâm beldeye vusûllerinde şiddetli bir hastalığa düşâr olmuş ve on üç gün sonra bir miktar kesb-i ikâmet ettikte lafza-i Celâl zikriyle meşgul olup 994 (1585) senesinde vakt-i seherde rahmet-i İlâhî'ye vâsıl olmuşlardır. Ale's-sabah o beldenin câmii imâmî şeyhin bulunduğu menzile gelip dakk-ı bâb ederek (kapıyı çalarak) Şeyh Hazretleri vefat etti, diye müridânına hitap ettikte onlar da evet vefat etmiştir, dediler. O da bu gece Hazret-i Resûl-i Kibriyâ Efendimiz Hazretleri rüyamda şeref-i zuhûr buyurup, şimdi kutbu'z-zamân Şeyh Ahmed Şernûbî vefat etmiştir, git gusleyle, diye fermân eylediler, diye müridânına tebliğ-i memuriyet eyleyerek emr-i Hazret-i Nebevî'yi ifâ ile câmii şerif kurbunda defneylediler. Kabr-i şerifleri belde-i mezbûrede ziyâret-gâh-ı enâmdır.

Müşârûn ileyh Hazretlerinden pekçok hârikulâde kerâmât zuhûr eylemiştir. Ezcümle Tabakât-ı Evliyâ'ları meşhûr-ı âfaktır. Pekçok müridânı ve hulefâsı olup allâme-i asrı Şeyh Nâsiruddin İbrâhim Likânî Hazretleri ve Şeyh Muhammed Belkinî Hazretleri en meşhûr ulemâ ve sulehâdır. Müşârûn ileyh vefâtından sonra kendi tarihine sâlik olanlar hayatından daha ziyâde tekessür etmişlerdir. Kaddesallâhu te'âlâ sırrahu ve neffe'nâ bi-berekâtihi ve fuyûzâtihî âmin.

Tâziyye

Tarikat-ı Aliyye-i Desûkiyye ve Medyeniyye şübelerinden olup ârif-i billâh te'âlâ Seyyidi Şeyh İbrâhim Tâzî kadde-sallahu sırrahu'l-âli Hazretlerine mensuptur.

Müşârûn ileyh Hazretleri Şeyh Mecdüddin Sâlih b. Muhammed b. Mûsâ ez-Zevâvî Hazretlerinden, onlar da Şeyh Ahmed b. Muhammed b. Muhlis Hazretlerinden, onlar da Şeyh Ahmed b. İder Hazretlerinden, onlar da Şeyh Ebî Abdullah Şerefüddin Ömer Hazretlerinden, onlar da Şeyh Muhammed b. Şerefüddin Mûsâ b. Ebi'l-Mecd ed-Desûkî Hazretlerinden, onlar da birâder-i âli-kadrleri

Seyyidi İbrâhim Desûkî Hazretlerinden ahz-i tarik ve kesb-i feyz-i ma'rifet buyurmuşlardır. Kaddesallâhu sırrahu ve neffe'nâ bi-berekâtihi ve fuyûzâtihi âmin.

Suyûtiyye

Tarikat-ı Aliyye-i Desûkiyye şoubâtından olup ârif-i billâh Celâlüddin Abdurrahman Suyûti Hazretlerine mensuptur.

Müşârün ileyh Hazretleri Şeyh Muhammed el-Mağribî Hazretlerinden, onlar da Şeyh Muhammed Gazzâlî Hazretlerinden, onlar da velî-yi Rabbânî Şeyh Muhammed Dirûti Hazretlerinden, onlar da Şeyh Muhammed Kureşî Hazretlerinden, onlar da Ebi'l-Mekârim Şeyh Celâlüddin Hazretlerinden, onlar da Şeyh Muhammed Şerefüddin Mûsâ Hazretlerinden, onlar da birâder-i âli-kadrleri İbrâhim Desûkî Hazretlerinden ahz-i tarik etmişlerdir. Kaddesallâhu sırrahu ve neffe'nâ bi-berekâtihi ve fuyûzâtihi âmin.

Âşuriyye

Tarikat-ı Aliyye-i Desûkiyye şoubâtından olup ârif-i billâh Seyyid Sâlih Âşûr el-Mağribî kuddise sırruhu'l-âli Hazretlerine mensuptur.

Müşârün ileyh Hazretleri cedd-i a'lâları Şeyh Mûsâ Şerefüddin el-Kemşîşî Hazretlerinden, onlar da Seyyid Muhammed Hazretlerinden, onlar da Şeyh Abdullah Ebu't-Tuyûr Hazretlerinden, onlar da Seyyid Mûsâ Şerefüddin Ebi'l-İmrân Hazretlerinden, onlar da birâder-i âli-kadrleri İbrâhim Desûkî Hazretlerinden ahz-i tarikat ve kesb-i feyz etmişlerdir. Kaddesallâhu sırrahu ve neffe'nâ bi-berekâtihi ve fuyûzâtihi âmin.

EL-HİZBU'S-SAĞÎR Lİ-SEYYİDİ İBRÂHÎM ed-DESÛKÎ

(Seyyid İbrâhim ed-Desûkî
Hazretlerinin Küçük Hizbidir.)
(Çeviri Yazılı Metin Ve Tercüme)

***Bismillâhi'r-Rahmâni'r-Rahîm,
Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile.***

***“Ve salli alâ seyyidînâ muhammedin ve âlâ âlihi
ve sahbihi ve sellim.”*** Efendimiz Hazret-i Muhammed'e,
Ehl-i Beyt'ine, Ashâb-ı kirâm'ına salât ve selâm olsun.

***“Bismi illâ lehu'l-hâlıkü'l-ekber ve hüve hırzun
mâni'un mimmâ ehâfu ve ehzarü.”*** O'nun ismi ile ki
O, en büyük yaratandır ve korktuğum ve çekindiğim şey-
lerden dolayı engel olacak, sınınilacak O'dur.

***“Lâ kudrete li-mahlûkin ma'a kudreti'l-hâlıkı yül-
cimuhu bi-licâmi kudretihi ehmâ hamîsen etmâ
tamîsen ve kânellâhu kaviyyen azîza hâ-mîm-ayın-
sîn-kâf himâyetünâ.”*** Mahlûkât için Hâlık olan Allah'ın
gücünden başka bir güç yoktur. O, kudreti ile gem vurur.

“Ehmâ hamîsen etmâ tamîsen” Allah güçlüdür ve
üstündür.

“Hâ-mîm-ayın-sîn-kâf” Bizim koruyucumuzdur.

Abdülaziz Debbağ Hazretlerinin *Kitâbu'l-İbrîz*'inde, **“ehmâ hamîsen etmâ tamîsen”** ile ilgili şunları yazmıştır: “Tilimisanlı dostum Hacı Seyyid Abdurrahman b. İbrâhim devamla dedi ki: “Kardeşim Muhammed b. İbrâhim duada geçen iki kelimenin mânâsını anlayamadığı için duayı okumaktan vazgeçti. O iki kelime “Ahmâ Hamîsen, Etmâ Tamîsen”dir. (Ben ısrar edince de) dedi ki:

Bu iki kelimenin mânâsını bilmiyorum. Belki de bunlarda hoşlanmayacağım bazı hususlar olabilir. Sonra bunların mânâsını benden sordu. Ben de Şeyhim Abdülâziz Debbağ Hazretlerinden sordum. Buyurdu ki:

“Bunların mânâsı açıktır, ama bugün yeryüzünde bunları kullanan kimse yoktur. Nereden öğrendin bunları?” diye sordu, ben de meseleyi olduğu gibi naklettim. Bunun üzerine buyurdu ki:

“Evet, Seyyid İbrâhim ed-Düsûkî Hazretleri sâlihlerin ulularından, büyük fethiye mazhar olan bahtiyarlardandır. Ancak o ve dengi zatlar bu iki kelimeyle konuşurlar. Bunlar Süryanice iki kelimedir.”

“(Hamîsen)’in mânâsı, İlâhî memlekete işarettir. Bu şu ölçü ve mertebede bir mânâ taşımaktadır:

Ey sırların sahibi!

Ey nûrların sahibi!

Ey gece ve gündüzün sahibi!

Ey bulut ve yağmurun sahibi!

Ey güneş ve ay’ın sahibi!

Ey verme ve men’etme gücünün sahibi!

Ey aşağı indirme ve yükseltme kudretinin sahibi!

Ey her dirinin sahibi!

Ey her şeyin sahibi!

İşte bu isimde hayret dolu bir sır vardır ki kalem onu yazmaya takat getiremez, kelimeler onu ebediyen anlatıp tebliğ edemez.

(Etmâ) kelimesine gelince, bu, Cenâb-ı Hakk’ı azamet, kibriyâ, kahır, galebe, izzet ve teklik ile vâsfeden kimse mesabesindedir. Bu kelimeyle sanki şöyle söylüyor:

Ey her şeyi bilen!

Ey her şeye gücü yeten!

Ey her şeyi kendi tedbiriyle evirip çeviren!

Ey her şeyi iradesiyle murad eden!

Ey her şeyi kahreden!

Ey kendisine âcizlik gelmeyen!

Ey tasarrufunda hiçbir noksanlık tevehhümü bulunmayan!

(Tamîsen) kelimesi ise, tasarruf edilen eşyaya işaretir. Ayrıca mümkünata da işarettir ki Allah dilediğini mümkünatta yapar, dilediği şekilde hükmeder. O çok münezzehtir, O'ndan başka hakiki hiçbir ilâh yoktur. Bu isimde de hayret verici bir sır vardır ki kalem onu yazıp anlatmaya ebadiyen güç getiremez.

Allah daha iyisini bilir.

Yine Şeyhimden işittim, şöyle buyurdu: Şüphesiz ki Süryanice dil, rûhların dilidir. Divan ehlinde olan veliler de bu dil ile birbiriyle konuşurlar. Çünkü bu dilin özelliği şudur: Az kelimeyle çok mânâ anlatmak. Başka dillerde bu mümkün değildir.

Bunun üzerine sordum: Efendim, dedim, bu hususta Arapça, Süryanice'ye ulaşamaz mı?

Cevap verdi: Hayır, Kur'ân-ı Azîz'den başka hiçbir dil ona bu özellikte ulaşamaz. Ancak Süryanice'de olan mânâlar Arapça kelimelerle toplanıp bir araya getirilince daha tatlı ve güzel oluyor. Allah daha iyisini bilir.”⁵⁴

“Kâf-hâ-ayın-sâd kifâyetünâ” Kâf-hâ-ayın-sâd bize kifâyet edicidir.

“Feseyekfike hümüllâh ve hüve's-semîu'l-alîm.” (selâsen) Onlara karşı Allah sana yetecektir. O işitir ve bilir. (Üç defa).

“Velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi'l-alıyyi'l-azîm, ve sallî alâ seyyidînâ Muhammedin ve âlâ âlihi ve sahbihi ve sellim” Kötülük ve günahlardan kaçınmaya hiçbir gücümüz, iyilik ve ibâdet etmeye hiçbir kuvvetimiz

54- Abdülaziz Debbağ, a.g.e., c. I, s. 393-396.

yoktur, ancak ve ancak Allah ile bu güç ve kuvvetimiz vardır. Efendimiz Hazret-i Muhammed'e (sallallahû aleyhi ve sellem), Ehl-i Beyt'ine, Ashâb-ı kirâm'ına salât ve selâm olsun.

“Yâ Bârî” (mi'ete merrah). Ey temiz ve sağlam nizam üzerine kusursuzca yaratan Allah! (100 defa).

“Yâ Lâtîf” (mi'etün ve tis'un ve işrüne merrah). Ey lütfu, keremi ve ihsânı sınırsız olan Allah! (129 defa).

“Allâhümme yâ lâtifin bi-halkıhi yâ alîmen yâ habîren bi-halkıhi eltıf binâ yâ latıfu yâ alîmu yâ habîr.” (seb'a merrâtin). Ey yarattıklarına bol bol lütûf ve ihsân eden Allahım!

Ey yarattığı her şeyi en iyi şekilde bilen ve onların her şeyinden haberdâr olan Allahım!

Ey Latîf olan, ey Alîm olan, ey Habîr olan Allahım, bize lütüfta bulun. (7 defa).

“Yâ Allah” (sittün ve sittüne merraten). Ey Allahım! (66 defa).

“Yâ Dâimu” (sittün ve sittüne merraten). Ey dâim, sürekli olan! (66 defa).

“Leke'd-devâmu'l-ezelî ve'l-bekâu's-sermedî hattâ terise'l-arza ve men aleyhâ ve ente hayru'l-vârisîn.” Devamlılık ve sonsuz bekâ sâhibi sensin! Sen vârislerin en hayırlısısın.

“Subhâneke yâ dâimu ente veliyyünâ fa'ğfir lenâ ve'rhamnâ ve ente hayru'l-ğâfirîn.” Ey dâim olan, seni bütün noksanlıklardan tenzih ederim. Sen bizim velimizsin. Bizi bağışla, çünkü sen bağışlayanların en hayırlısısın.

“Subhâneke yâ dâimu urzuknâ halâvete muhabbetike ve'hşurnâ fî zümratı'l-muhıbbîn velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi'l-aliyyi'l-azîm”. Ey dâim olan, seni bütün noksanlıklardan tenzih ederim. Bizi senin sevginin tatlılığı ile rızıklandır. Seni sevenler ile bizi haşreyle. Kötülük ve günahlardan kaçınmaya hiçbir gücümüz, iyilik ve ibâdet etmeye hiçbir kuvvetimiz yoktur, ancak ve ancak Allah ile bu güç ve kuvvetimiz vardır.

ŞERHÜN VECİZ ve KEŞFÜN AZİZ

(Hizbü'l-Kebîr Şerhi)

(Çeviri yazılı Metin ve Tercüme)

Bismillâhi'r-Rahmâni'r-Rahîm ve bihi neğni

(Rahmân ve Rahîm olan

Allah'ın adı ile ve O'nunla varlık buluruz.)

“Elhamdülillâhi”llezî ce‘ale’l-vâridâti fî-evrâdi evliyâi-hi ve nezzele esrârehâ fî-melfûzâtihim le-yehtedî biha’s-sâlikû fî hâli urûcihi ve esrârihi. Ve’s-salâtü ve’s-selâmü alâ seyyidinâ ve mevlânâ muhammedin ferda ehîbbâihi ve kutbe asfîyâihi ve alâ âlihi’l-âylîne ileyhi ve ashâbi’l-mükerremîne ledeyhi ve ala’t-tabîine lehüm bi-ihsânin ve’l-kümmeli min veraseti ihvânihi ve ehîbbâihi.”

Velîlerinin evrâdlarını vâridât kılan, yükseliş ve sır hâllerinde sülûk yolunda irşâda ermek için onların lâfızlarına sırlar indiren Allah’a hamd olsun. Dostlarının biriciği, seçkinlerin kutbu Efendimiz Hazret-i Muhammed (sallallâhü ‘aleyhi ve sellem)’e, ev halkına, mükerrem as-hâbına ve iyilikle onlara tâbi olanlara, onun mirasçısı olan kâmillere, kardeşlerine ve dostlarına salât ve selâm olsun.]

“Ve ba’d, ve hâzâ şerhün vecizün ve keşfün azîzün yetezammenu halle elfâzi hizbi seyyidinâ imâmü’l-ârifîn ve hüccetü’l-ulemâi’r-râsihîn sâhibu lisânü’z-zâhiri ve’l-keşfi’l-bâhiri el-kutbu’l-hakîkî el-Burhân

İbrâhîm b. Ebi'l-Mecd ed-Düsûkî kaddesellâhu sırrah ve evsale ileynâ fütûhahu ve sırrahu."

[Bundan sonra, bu Şerhün Veciz ve Keşfün Azîz (veciz şerh ve azîz keşf), hakiki kutup, apaçık keşifler ve zâhiri lisân sâhibi, râsih âlimlerin delili ve âriflerin önderi Efendi-miz el-Burhân İbrâhîm b. Ebi'l-Mecd ed-Düsûkî'nin –Allah onun sırrını mübârek eylesin ve bizi onun fetihlerine, sırrına ulaş-tırsın- Hizb'inin lâfızlarının hallini içermektedir.]

"Ve kânet velâdetuhu leylete'n-nısfı min şa'bâne sene 653 ve vefâtuhu sene 696 bi-Düsûk. Emmâ nisbetü'-ş-şerîf fe-hüve İbrâhîm b. Abdilazîz b. Ali b. Muhammed b. Muhammed b. Ali el-Hüseynî yettasılu ile'l-Hasan b. Ca'fer b. Ali b. Muhammed b. Ali b. Mûsâ el-Kâzım rahimehullâhi te'âlâ ecma'in."

[Onun doğumu 653 senesi Şa'bân ayının gece yarısıdır. Vefâtı ise 696 senesinde Desûk'tedir. Onun şerefli nisbesine gelince, o İbrâhîm b. Abdilazîz b. Ali b. Muhammed b. Muhammed b. Ali el-Hüseynî ile Hasan b. Ca'fer b. Ali b. Muhammed b. Ali b. Mûsâ el-Kâzım'a –Allah onların hepsine rahmet eylesin- ulaşır.]

"Ve innâ senedü hâzâ'l-hizbi fekad telakkaytûhu an şeyhî el-imâmu'l-ârif el-Hasan b. Ali el-Burhânî icâzeten bi'l-Câmi'i'l-Ezherî fî-sene 1196 an Muhammed b. Osmân es-Sâfî an Zeynüddin Ramazân el-Burhânî an Mahmûd b. Muhammed el-Makdisî an vâlidihî an Halîl el-Makdisî an sıdkıhî ed-Desûkîan es-Seyyid Nûreddin Ali b. Muhammed b. Ahmed an es-Seyyid Muhammed b. Abdillâh an'l-kutbî es-Seyyid Şerefüddin Ebi'l-İmrân Mûsâ an ahîhî el-Kutb Seyyid İbrâhîm ed-Desûkî kâle rahimehullâh":

[Muhakkak ki bu Hizb için senedimiz vardır ki şöyledir: Onu şeyhim ârif imâm el-Hasan b. Ali el-Burhânî'den Câmi'i'l-Ezher'de 1196 (1781) senesinde aldım. O da Muhammed b. Osmân es-Sâfî'den, o da Zeynüddin Ramazân

el-Burhânî'den, o da Mahmûd b. Muhammed el-Makdisî'den, o da babasından, o da Halîl el-Makdisî'den, o da arkadaşları ed-Desûkî'den, o da es-Seyyid Nûreddin Ali b. Muhammed b. Ahmed'den, o da es-Seyyid Muhammed b. Abdillâh'tan, o da el-Kutb es-Seyyid Şerefüddin Ebî'l-İmrân Mûsâ'dan, o da kardeşi el-Kutb Seyyid İbrâhîm ed-Desûkî'den almıştır. Desûkî -Allah ona rahmet eylesin- dedi ki:

“Bismillâh” zât ve sıfatta mânâların hepsinin ismidir.

“er-rahmân” ölçülü olarak büyük nimetler veren,

“er-rahîm” mânevî kemâller ile feyizlendiren,

“elîf lâm mîm” müteşâbihatdandır ki Allah onu ilmi ile tesir ettirir. Kur'ân'ın sırrıdır.

“nevev” bilerek kötülüğe, günâha daldılar, onunla oynalandılar,

“fe-levev” akabinde maksatlarını tutarak,

“ammâ nevev” günâhlardan,

“sümme levev” meylettiler,

“ammâ nevvâ” günâh ve hilelerinden,

“fe amû ve sammû ammâ nevev” şol cihetle ki maksatları yoluna gitmediler ve dinlemediler.

“fe-veka'al kavlü” yani azab gerektiren [kavl vâki oldu.],

“aleyhim” kötü işler hususundaki azimleri için,

“bimâ-zalemû” nefislerine zulmettiler.

“fehüm lâ” o hâllerden bir hâl ile yapmış oldukları kötülüklerden hepsi yok hükmündedir.

“efe hasibtüm ennemâ halaknâküm abesen” yani hiçbir hikmet olmaksızın,

“ve enneküm ileynâ lâ” bize döndürüleceksiniz, bu şaşırma sorusudur.

“ve ce'alnâ min beyni eydîhim sedden” yani engel, perde olarak,

“ve min halfihim sedden” aynı şekilde,

“fe-eğşeynâhüm” yani onların gözünü kör ederek,

“fehüm lâ” Aldatma ve ezâ yolunu görüyorlar.

“yâ ma‘şere’l-cinni ve’l-insi ini’s-teta’tüm” yani onlara takdir ettik,

“en tenfüzû” yani sûratlice çıkmalarını,

“min aktâri’s-semâvâti ve’l-ardi” yani onun etrafından ve çevresinden,

“fe’nfüzû lâ” Sultân’ın hariç tükenmez. Çünkü her şey onun kahrının, azametinin kabzasının altında olup, aksi olması tasavvur olunamaz. Muhakkak ki bu kendisi ile teberrük olunan âyetlerin gelişinden kasıt, okuyanın maksudunun gerçekleşmesi içindir.

“lâ elâe illâ âlâuke yâ Allah” yani O’nun verdiği nimetlerden başka nimet yoktur. Ondan başkasına ait değildir.

(selâsen) yani “lâ elâe illâ âlâuke yâ Allah” ibaresi üç ke-re denilir. Bunun hikmeti ise, dil, kalp ve erkân ile şükür içindir.

“inneke semî’un” (muhakkak ki her şeyi işitensin) mütevazı şükredenlerin kanları için,

“aleyhim” duâ edenlerin hâllerini onun ilmi kuşatmıştır.

“bi’l-hakki enzelnâhu” yani Kur’ân’ı Levh-i Mahfûz’dan dünyâ semâsına,

“ve bi’l-hakki nezel” Hazret-i Peygamber (sallallâhü ‘aleyhi ve sellem) yirmi üç sene vahyederek,

“velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi’l-aliyyi’l-azîm” bu cümle Cennet hazinelerinden bir hazinedir. Sahih hadis-i şerifte vârid olduğu gibi üzüntülerin defi, sıkıntıların kalkması ve borçların ödenmesi içindir.

“ilteceme” imtina etti,

“küllü mârdin” yani cinlerden küfründe inatçılık gösteren,

“ve zelle küllü zî-batşin” yani kahr ve galebesi,

“mu’ânidin” muhâlif,

“telâşet” parçaladı,

“mekâyedü” yani aldatmalar,

“el-cinni ve’l-insi ecmâ’in” yani günahkârlardan iki fırka,

“bi-esmâike” O’nun bütün güzel isimleri,

“yâ rabbe’l-âlemin” (Ey âlemlerin Rabbi olan Allâh’ım!) onların şerrinden sana sığındım.

“bi’s-semâvâtî’l-kâimâtî” yani yüksek olanlar,

“fe-hünne bi-kudretike” kahredici,

“vâkığâtün” gelmeksizin,

“bi’s-seb’i’l-mütetâbikâtî” yani yedi kat yer,

“bi’l-hücûbi’l-müterâdifâtî” bazısı bazısının üstündedir ve o nûrlar perdesidir.

“bi-mevâkıfî’l-emlâki” yani melekler, murad ise onların durdukları yerlerdir.

“ve mecâri’l-eflâki” yedi (gezegen),

“bi’l-kürsiyyi’l-basîti” o, yedi gök ile arş arasında nûrânî bir cisimdir.

“bi’l-arşı’l-muhît” (çevreleyen Arş’ın ile) âlemi,

“bi-ğâyeti’l-ğâyâtî” öyleki onun gerisinin sonu değildir. Âriflerin indinde müşâhede ile kuvvetidir.

“bi-mevâni’i’l-işârâtî” ibârelerin zâhirlerinden,

“bi-men denâ fe-tedellâ” sallallâhu aleyhi ve sellem’e (yaklaştı ve sarkıp daha da yakın oldu),

“fe-kâne” yakınlaşmasında ve mesnetsiz konuşmasında,

“kâbe” onun kabzasında,

“kavseyni” ki yay,

“ev ednâ” yani bundan daha yakın,

“hazaet” yani zelil oldu.

“el-meredetü” insanlardan ve cinlerden,

“fe-kübitü” dikkatlerini başka tarafa çevirdiler,

“ve duhidü” düştüler,

“kübite” binâsı meçhul için,

“el-a’dâu bi-esmâillah fe-kübitü” onun hakikatinden dâima yüz çevirdiler. Onun tekrar edilmesi, tekit ve tahkik içindir.

“hâsie’l-mâridü” yani zelil oldular ve boyun eğdiler.

“ve zelle’l-hâsidü” nimetin zevâlini isteyen,

“isteantü billâhi alâ külli men nevâ lî sûen” insanlardan ve cinlerden, sonra recâ galip geldi ve dedi:

“keyfe ehâfu” düşmanlarımdan,

“ve ilâhî ve emelî” yani ümidimden, sonra lisânı ile terakki etti ve dedi:

“em keyfe ezâmu” yani beni haksızlıktan korur ve o tektir.

“alellâhi mütekelli” sâir ahvâlimde ve işlerimde, sonra duâ makâmına döndü ve dedi:

“Allâhümme ehrisnî min keydi’l-fâsîkı” onun en yakın anlamı burada zâlimdir.

“ve min satveti’l-mâriki” yani şer’î sınırların dışına çıkan,

“bi-kâf-hâ-ayn-sâd” yani bu harflerin sırrı ile yahut onun medlûlleri ile,

“küfitü” düşmanlarımdan şerrinden (dolayî bana sen kifâyet edersin),

“bi-hâ-mîm-ayn-sîn-kâf humiyet” onların hilelerinden, sonra Kur’ân’dan münasip olduğu şekilde dedi ki:

“feseyekfike hümillâh vehüve’s-semî’u’l-alîm” [onlara karşı Allah sana yeter, o işitendir, bilendir. (Bakara, 2/137)] sonra dedi ki:

“velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi’l-aliyyi’l-azîm” teberrûken tekrar etti.

“bismillâhi mâ a’zemallahu” Allah’ın ismi ile şânında ve rifâtinde,

“küllemâ evkadû nâren li’l-harbi” ve düşmanlık (harp) için her ne zaman ateşi tutuşturdu,

“atfe’eallâhu” kudreti ve kahrı ile (söndürdü). Sonra âyetleriyle teberrûk kasdı için, dedi ki:

“ketebellâhu” yani ezelde yazdı.

“le-ağlibenne ene ve rusûlî innallâhe kaviyyun azîz”

[Allah, elbette ben ve elçilerim galip geleceğiz, şüphesiz Allah güçlüdür, galiptir. (Mücâdele, 58/21)] yani galip olmayı istedi, mağlup olmaktan imtina etti, mağlup olmak on muhaldir.

“Allâhümme” Ey Allahım, istenilen şeyler sana yönelilir, gerçekleşmesi için talep sana bildirilir.

“yâ men elceme” yani men etti,

“el-bahre” ıstıraptan ve dünya âlemine şiddetle akıtmaktan ki böylelikle yeryüzünde ne varsa garkolmak için zelil oldu.

“bi-kudretihi” apaçık kudreti ile,

“ve kahhare’l-ibâde” yaratılan ne varsa kahretti,

“bi-hikmetihi” latif hikmeti ile,

“ikfini” bana mühim olan şeyler hususunda bana yeter,

“ente’l-kâfi” mühim olan şeyler için kifâyet edicidir.

“ve aneti’l-vücûhu” yani yüzler boyun eğdi.

“li’l-hayyi’l-kayyûm” ekser rivâyetlere göre bu ikisi Allah’ın en büyük isimlerindendir.

“ve-kad hâbe” hüsrana uğradı.

“men hamele zulmen” sınırları aşarak,

“fallâhu hayrun hâfizen” sebeplerin ve diğerlerinin korunması gibi.

“ve hüve erhamü’r-râhimîn” geniş anlamından dolayı o, Allah’ın en büyük ismi denildi. Sonra içinde korku âyetlerinin zikredildiği gönderdi ve dedi:

“akbele velâ tehaf inneke mine’l-âminîn” korkma onların hileleri dolayısıyla güvende olanlardanınız.

“lâ tehaf necevt mine’l-kavmi’z-zâlimîn” korkma, sınırları aşan zâlim topluluklarından halas buldun.

“lâ-tehâfu derkan” yani idrak ederek ve katılarak,

“velâ tehşâ” onların şerrinden korkma,

“lâ-tehâf inneke ente’l-a’lâ” korkma sen en yücesin, onlar en alçaklardır.

“lâ-tehâfâ innenî me’akümâ” ikiniz korkmayınız, muhakkak ki ben nusret ve yardım ile ikiniz ile birlikteyim.

“esma‘u ve erâ” yani ikinizi de görüyorum ve işitiyorum.

“lâ-tehâf innî lâ-yehâfu ledeyye'l-mürselûn” yani benim katımda peygamberler umumî günahsızlıkları gereği korkmazlar.

“ve le yübeddilennehum min ba'di havfihim emnâ” yardım ve destekle, küfrü bırakmakla korkularını güvene çevireceğine dair söz vermiştir.

“ve âmenehüm min havfin” [onları korkudan güvene çıkardı] buraya kadar olan korku âyetleri ve “subhâme men elceme'l-bahre” kavli Said b. Müseyyeb'in dua metnidir ki ona mü'min cinlerden biri öğretmiştir. Sonra onda bu hâl galebe çalınca garip bir lisan ile hâlis tevhîde işâretle konuşmaya başlamış ve demiş ki:

“kedin” fetha ve tenvin ile,

“kedin” aynı şekilde fetha ve tenvin ile,

“kerdedin” Ca'fer'in yazılışı gibi,

kerdedin, aynı şekilde Ca'fer'in yazılışı gibi,

“kerdehin kerdehin” her ikisinin sonundaki “hâ” Ca'fer'in yazılışı gibidir.

“dehin” fetha ve tenvin ile,

“dehin” fetha ve sükûn ile ki bu isimlerde ihtilaf vardır. Denilmiştir ki Süryanice'dir. Denilmiştir ki İbrânice'dir. Denilmiştir ki Farsça'dır. Kavlin doğrusu sonuncusudur. O büyük ricâlden birisi idi ki -Allah onun sırrını mukaddes eylesin- sair diller üzerine mârifet veriyordu. Sonra bunun mânâsı hususunda ihtilaf oldu. Âriflerden bazıları dedi ki onun mânâsı ben vermek istiyorum, vermek istiyorum diyen kimsedir. Ben derim o onu Allah için içiyor. Vâ-cibu'l-Vücûd olan Allah, “Mu'tî”dir, “Ma'ni”dir. Kim ona verirse, muhakkak ki hak da ona verir ve ondan bir şey esirgemez.

“Allâhu rabbü'l-izzeti” o Allah yücelik sahibidir ki hiç kimse onunla muttasıf değildir.

“ketebe ismehu alâ külli şey'in” o isminin bütün varlıkları üzerine yazmıştır.

“eizzehu” yani Arş, Kürsi ve Sidretü'l-Müntehâ ve zeytin yaprağı gibi.

“hada'a küllü şey'in” kâinattaki bütün her şey ona boyun eğmiştir.

“li-azameti sultânihî” büyük azameti, sultânlığı karşısında.

“Allâhümme ahdi” (Ey Allahım boyun eğdir) hemze'nin fethasıyla ve dat'ın kesri ile,

“lî” yani beni makhûr ve zelil eylediğin için,

“cemî'a men yerânî” onun sultanlığı karşısında boyun eğişleri görenlerin sözüdür.

“mine'l-cinni ve'l-insi ve't-tayri ve'l-vuhûşi ve'l-hevâm” duâ ettiğinde onun duâsına icâbet eder. Onu zikretme alçak gönüllüğünü gösterenleri hatırlar.

“Allâhümec'allî nûran min nûrike” Allahım! beni parlayan, ışık veren nûrun kıl.

“alâ vechî” özellikle yüzümü,

“ve min ziyâi sultânike” yani delilin nûru ile,

“emâmî” seyr u sülûkumda irşâda ermek için.

“hattâ izâ ra'ûnî” onların gözleriyle görünceye kadar,

“ve levvû” döndüler,

“hâdi'ine” zelil, hakir olarak,

“li-heybetillâhi” Hakk'ın azametinden,

“ve li-heybeti esmâihî” O'nun güzel isimlerinin,

“ve li-heybeti” nûr ve heybetinin kisvesi sebebiyle,

“tedektekedî'l-cibâlû” dağlar harap oldu.

“bi-kâf-hâ-ayın-sâd, küfîtü, bi-hâ-mîm-ayın-sîn-kâf humiyet, feseyekfîke hümüllâh vehüve's-semî'u'l-alîm, velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi'l-alıyyi'l-azîm” rivâyette üçüncü kez sâbit oldu.

“rabbenâ erinellezîne ezzalenâ mine'l-cinni ve'l-insi nec'alhümâ” senin kuvvet ve kudretine,

“tahte akdâmenâ li-yekûnâ mine'l-esfelîne veraddel-lâhu'llezîne keferû bi-ğayzihim lem-yenâlû hayren” ya-

ni muradlarını yapamadılar. [Allah, o kâfirleri hiçbir hayra eremedikleri halde öfkeleriyle geri çevirdi. (Ahzâb, 33/25)].

“kefallâhu’l-mü’minîne’l-kıtâl ve kânallâhu kaviyyen azîzâ” kâdir ve galip olarak, [Savaşta, inananlara Allah’ın yardımı yetti. Allah kuvvetli olandır, güçlü olandır. (Ahzâb, 33/25)]

“behâ behâ” fetha ile birlikte her ikisinde kasr ile,

“behyâ behyâ” her ikisinde “ye”nin ilavesiyle,

“behâtin behâtin” her ikisinin sonun “te”nin ilavesiyle. O Süryanice isimlerdir. Denildi ki Farsça’dır. Onun mânâsı “el-istihsân” yani “iyi, güzel bulma, beğenme” anlamındadır.

“el-kadimü’l-ezelîyyi” öyle ki O’nun vücûdunun öncesi yoktur.

“yuhdî’u” “ihde’a”nın zammesi ile, aynı şekilde o iştilen rivâyetdir.

“lî cemîa men yerânî” yani kahreden kuvveti ve mâni olan kudreti ile onları yerle bir etti.

“le-mekfancelin” iki fetha, “kâf”ın sükûnu ile, sonra “fa”nın fethası sonra “nûn”un ve sondaki “lâm”ın sükûnu ile. O, “et-tehâtil” isimlerindendir. Onun pekçok havâssı görülmüştür. Onun harflerinden bir harf, isimlerinden bir isme işârettir ki onlar, “hathatîlu”, “mehtahtîlu”, “kahtahtîlu”, “fehtahtîlu”, “nehtahtîlu”, “cehtahtîlu”. Sonra ezberlen-diginde gerçekleşti ve kifâyet ve duânın icâbeti için dedi:

“yâ arzu huzîhim” seri bir şekilde,

“kul kûnû hicâreten ev hadîden” o onları azarladı (De ki ister taş olun ister demir, İsrâ, 17/50)

“vukîfûhum” onları hapsedin, tutun.

“ennehüm mes’ûlûne” hâllerinden ve sözlerinden sorumludurlar.

“keennehüm huşubûn müsennedeh” faydalanmanın yokluğunda. (Sanki bir tarafa yashı kütükler gibidir. Münâfikûn, 63/4).

“velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi'l-aliyyi'l-azîm”

nûshada dördüncü defa sâbit oldu. Sonra kutup Ebu'l-Hasan Ali eş-Şâzeli'nin -Allah onun sırrını mukaddes eyesin- bilinen esmâ zikrine girmiştir ve dedi:

“sekfâtisun” noktasız sin'in fethasıyla, kâf'ın sükûnu ile, önce elif ilkâsı, sonra tâ'nın kesri, alttaki ye'nin sâkinliği ve sonundaki sin'in tenvinli oluşu ile. Bazı nüshalarda “sekyâtis” şeklindedir ki fe'ye delâlet eden bir ye harfi vardır. O, esmâ-i hüsnâ'nın altıncı ismidir. Ondan önce gelen beşincisidir ki tahûrdur: “mahbubehu sûdetün mahbeyehu”.

“sekâtîmun” noktasız sin'in ve kâf'ın fethi, ondan sonra elif ve sonra tâ'nın kesri ve yâ'nın sâkinliği, sonra tenvinli mîm. O, esmâ-i hüsnâ'nın yedinci ismidir.

“ehûnun” hemze'nin fetha'sı, noktasız ha'nın zamme'si ve vâv'ın sükûnu, sonra nûn'un tenvini ile,

“kâfun” ref' (ötre) ile,

“âddüme” hemze'nin fetha'sı, dâl'in zamme'si, mîm'in fetha'sı ile.

“hâ-mîm” mâzi sigası ile,

“hâun” meddeli tenvinli,

“âmîn” kasr ile ve o esmâ-i hüsnâ'nın sonudur. Bilenen esrârı, havâssı vardır. Sonra hece harflerinin tamamını içeren âyetler içine girdi. Onda olduğu gibi, lâkin tertip üzerine değildir. Dedi ki:

“Muhammedün resûlullâhi vellezîne me'ahû eşîd-dâu alâ'l-küffâri ruhamâu beynehum terâhum rükke'an sücceden yebteğune fadlen minallâhi ve rıdvânen sîmâhum” bu, müfred harflerden satırın evvelinde yazılıdır: “mîm”, “hâ”, “dâl”, “râ”, “sîn”, “vâv”, “lâm”, “elif”, “he”, “zel”, “ye”, “nûn”, “ayn”, “şîn”, “kef”, “fe”, “be”, “te”, “cîm”, “ğayn”, “dat”.

[Muhammed Allah'ın resûlüdür. Beraberinde bulunanlar da kâfirlere karşı çetin, kendi aralarında merhametlidirler. Onları Allah'tan lütuf ve rıza isteyerek rükûya va-

rırken, secde ederken görürsün. Onların nişanları yüzle-
rindeki, (Muhammed, 48/29)]

**“Fî vucûhihim min eseri’s-sücûdi, zâlike meselu-
hum fî’t-tevrâti, ve meseluhum fîl incîli”** bu, dâirenin
satırın ikincisinde yazılıdır ve içinde müfred harflerden “sa”
vardır.

[Secde izidir. Bu, onların Tevrat’taki vasıflarıdır. İn-
cil’deki vasıfları da şöyledir: (Muhammed, 48/29)]

**“ke zer’in ahrace şat’ehu fe âzerehu festagleza
festevâ alâsûkîhî yu’cibuz zurrâa”**

bu, onun satırının üçüncüsünde yazılıdır ve içinde müf-
red harflerden “zay”, “hı”, “tı”, “zı”, “kaf” vardır.

[Onlar filizini yarıp çıkarmış, gittikçe onu kuvvetlendi-
rerek kalınlaşmış, gövdesi üzerine dikilmiş bir ekine ben-
zerler ki bu, ekicilerin de hoşuna gider. (Muhammed, 48/29)]

**“li yağîza bihimü’l-küffâra, va’ada’llâhullezîne
âmenû ve amilû’s-sâlihâti”** içinde müfred harflerden “sad”
vardır ve o harflerin sonudur. Evveli “mîm” ve sonu da
“sad”dır.

[Allah böylece onları çoğaltıp kuvvetlendirmekle kâfirle-
ri öfkelerendirir. Allah onlardan inanıp yararlı işler yapan-
lara, (Muhammed, 48/29)]

“minhum magfiraten ve ecren azîmâ” o, yirmi sekiz
harftir ve onunla kelimelerin düzeni tamamlanır. Ve yine
onun için havâs ve teşrifât vardır.

[Mağfiret ve büyük mükâfat hazırlamıştır. (Muhammed,
48/29)].

**“Sallallâhu alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihi ve
sahbihi ve sellim.”**

[Efendimiz Hazret-i Muhammed’e (sallallâhu aleyhi ve sel-
lem), Ehl-i Beyt’ine, As-hâb-ı kirâm’ına salât ve selâm olsun.]

**“ilâ hünâ inteha’l-hizbü’l-mübârek el-mensûb ilâ
seyyidinâ kutbu’l-aktâb el-Burhân İbrâhîm ed-Desûkî
rahimehullâhu te’âlâ ve neffe’enâ bihi ecma’in.”**

[Burada kutupların kutbu Efendimiz el-Burhân İbrâhim ed-Desûki'ye –Allah ona rahmet eylesin ve hepimizi onun- la faydanlandırırsın- ait mübârek hizib sona erdi.]

“Ve lem alu cühden fî tahrîri şerhi kelimâtihi elletî yehtâcu ilâ ma’rifetihâ ğâiben velev kasadtü tatvilele- mele’tü adîdetin kerârise limâ fîhi mine’l-işârâti’l- aliyyeti ve’r-rümûzi’l-bâhiyyeti velâkin kalîlün yühfa- zu hayrun min kesîrin yünsâ. Ve kânel’l-ferâġu fî sü- vey’atin latîfetin ba’de salâti’l-işâi min leyleti’l-hamîs li-selâsin bakînemin şa’bâne sene 1190 bi-menzili Sü- veyka Lâlâ min Mısr kâlehu bi-femihi verakahu bi- kalemihi’l-abdi’l-muhtâc ilâ rabbihi Ebu’l-Feyz Muham- med Murtezâ el-Hüseynî ğâferallahu lehu bi-mennihi ve keremihi hâmiden lillâh ve musalliye ve müselli- men ve müstağfiren ve mübeccilen”

[Onun gayb bilgisine muhtaç kelimelerinin şerhinde hiç- bir parmak kıpırdatılmamıştır. Şayet uzatmak istemiş ol- saydım, içinde hoş rumuzlar ve yüce işaretlerle olan nice forma defterler dolardı. Lâkin az ezberlenmiş şey, çok unu- tulmuş şeyden daha hayırlıdır. Bu ferâġ kaydı, 1190 Şa’bân’ının bitmesine üç gün kala Perşembe günü (10 Ekim 1776) yatsı namazından sonra hoş bir saatçikte, Mısır’da, Süveyka Lâlâ adlı yerde ağzı ile söyleyip kalemi ile yazan Hakk’a muhtaç kul Ebu’l-Feyz Muhammed Murtezâ el- Hüseynî –Allah onu minnet ve keremiyle affeylesin- tarafın- dan olmuştur ki o, Allah’a hamd eden, Hazret-i Peygamber’e salât u selâm getiren, dine teslim olan, günahlarına istiğfar eden ve Hakk’ı yüceltendir.]

“Tahrîren fî yevmi’l-eşbehi hâza’l-haber fî sene 5 Safer 1198”

[Bu haber 5 Safer 1198/30 Aralık 1783 tarihinde gü- zel bir günde yazıldı.]

“Harrerahu el-Hâc Muhammed Emîn”

[Bu eseri istinsah edip yazan Hacı Muhammed Emîn’dir.]

SALÂT-I İBRÂHÎM ED-DESÛKÎ KUDDİSE SIRRUH

(İbrâhim ed-Desûkî –Allah onun sırrını mukad-
des eylesin- Salât’ıdır.)

(Metin-Tercüme)

*“Allâhümme salli ve sellim ale’z-zâtî’l-Muhamme-
diyyeti’l-latîfeti’l-ehadiyyeti, şemsi semâi’l-esrârî ve
mazhârî’l-envârî ve merkezi medârî’l-celâlî ve kutbi
feleki’l-cemâlî.*

*Allâhümme bi-sırrıhı ledeyke ve bi-seyrihi ileyke
âmin havfî ve âkil asreti ve’zheb hüznî ve hırsî ve
kün lî ve hüznî ileyke minnî ve’rzuknî’l-fenâe annî
vellâ tec’alnî meftûnen bi nefsi mahcûben bi-hissî
Ve’kşif lî an küllü sırrın mektûmin yâ hayyu yâ kay-
yûm.*

*Ve sallallâhu alâ seyyidînâ Muhammedin ve alâ
âlihi ve sahbihi ecmaîn ve’l-hamdü lillâhi rabbi’l-âle-
mîn.”*

[Allahım! Ehadiyyet latifetinin tecelligâhı, sırlar semâsı-
nın güneşi, nûrların mazharı, Celâl dâiresinin merkezi,
Cemâl feleğinin kutbu olan zât-ı Muhammediyyet’e salât
ve selâm eyle.

Allahım! Onun senin katındaki sırrı ve sana olan sey-
rinin hakkı için korkumu gider, emin kıl, ayak kaymala-
rımı azalt, hüznümü ve hırsımı gider, benden yana ol, be-
ni, benden kendine çek, beni benden fenâ (benliğin yok
olması) ile rızıklandır, beni nefsime meftûn eyleme. Âfâkımı
(dışımı), enfüsümü (içimi) tanıdığım hislerimi bana per-
de etme. Bana her türlü, tüm gizli sırları aç. Sen zâtında
diri ve yarattıklarının işini çeviren, her işleneni bilen, ev-

veli olmayansın.

Efendimiz Hazret-i Muhammed (sallallâhü 'aleyhi ve sellem)'e, Ehl-i Beyt'ine, Ashâb-ı kirâm'ına salât ve selâm olsun. Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.]

(يا بارى) « مائة مرة » (يا لطيف) « مائة وتسع وعشرون مرة »
 (اللهم يا لطيفا بخلقه يا عليمًا بخلقه يا خبيرًا بخلقه اللف بنا يا لطيف
 يا عليم يا خبير « سبع مرات » •
 (يا الله - ست وستون مرة)
 (يا دائم - ست وستون مرة)
 لك الدوام الأزلى والبقاء السرمدى حتى تترث الأرض ومن عليها وانت
 خير الوارثين سبحانه يا دائم أنت ولينا فاغفر لنا وارحمنا وانت خير
 الغافرين • سبحانه يا دائم أرزقنا حلوة محبتك واحشرنا في زمرة المحبين
 ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم •
 « انتهى الحزب الصغير للدسوقي »

صَلَاةُ إِبْرَاهِيمَ الدُّسُوقِيِّ قُدَّسَ سِرُّهُ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى الذَّاتِ الْمُحَمَّدِيَّةِ اللَّطِيفَةِ
 الْإِحْدِيَّةِ، شَمْسِ سَمَاءِ الْأَسْرَارِ، وَمَظْهَرِ الْأَنْوَارِ، وَمَرْكَزِ مَدَارِ
 الْجَلَالِ، وَقُطْبِ فَلَكِ الْجَمَالِ. اللَّهُمَّ بِسِرِّهِ لَدَيْكَ وَبِسِرِّهِ إِلَيْكَ آمِنْ
 خَوْفِي، وَأَقِلْ عَثْرَتِي، وَادْهَبْ حُزْنِي وَحَرْصِي، وَكُنْ لِي وَخْذِي
 إِلَيْكَ مِنِّي، وَارْزُقْنِي الْفَنَاءَ عَنِّي، وَلَا تَجْعَلْنِي مَفْتُونًا بِنَفْسِي مَحْجُوبًا
 بِجَنَّتِي، وَاكْشِفْ لِي عَنْ كُلِّ سِرٍّ مَكْتُومٍ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ، وَصَلَّى اللَّهُ
 عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ
 وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

• محمد رسول الله والذين معه أشداء على الكفار رحماء بينهم تراهم
ركعاً سجداً يبتغون فضلاً من الله ورضواناً سيماهم في وجوههم من أثر
السجود ، ذلك مثلهم في التوراة ومثلهم في الإنجيل كزرع أخرج شطأه فآزره
فأستظل فاستوى على سوقه يعجب الزراع ليغيظ بهم الكفار ، وعد الله
الذين آمنوا وعملوا الصالحات منهم مغفرة وأجراً عظيماً • صدق الله العظيم •
وصلى الله على سيدنا محمد النبي الكريم وعلى آله وصحبه أجمعين عدد ما
يتعلق به علم الله القديم من الجائز والواجب والمستحيل جملة وتفصيلاً منذ
خلقت الدنيا إلى يوم القيامة في كل يوم مائة ألف مرة ، وفي كل مرة مثل
قدر ذلك • وعلى آله وصحبه وسلم يا عزيز (مائة مرة) يا عزيز فلم أزل
بِعزك عزيزاً يا عزيز يا عزيز (سبع مرات) أو (سبعين مرة) •

❧ انتهى ❧

الحزب الصغير

لسيدى إبراهيم الدسوقي (١)

بسم الله الرحمن الرحيم

وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم •
بسم الا له الخالق الاكبر وهو حرز مانع مما أخاف وأحذر • لا قدرة
لمخلوق مع قدرة الخالق قيلمه بلجام قدرته أحمى حميئنا طمينا وكان
الله قويا عزيزاً جمعسق حمايتنا • كهيمص كفايتنا • فسيكفيكم الله وهو
السميع العليم (ثلاثاً) • ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم ، وصلى
الله على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم •

الله وهو السميع العليم . ثلاثا ، ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم .
بسم الله ما اعظم الله ، كلما اوقدوا نارا للحرب اطفأها الله كتب الله لأغلبن
انا ورسلي ان الله قوي عزيز .

اللهم يا من اجم البحر بقدرته ، وقهر العباد بحكمته . اكفني ائت
الكافي وعنت الوجوه للحى القيوم وقد خاب من حمل ظلما ، فالله خير حافظا
وهو ارحم الراحمين .

اقبل ولا تخف انك من الامنين . لا تخف نجوت من القوم الظالمين ،
لا تخاف دركا ولا تخشى ، لا تخف اذك ائت الاعلى . لا تخافا انني معكما
اسمع وارى . لا تخف انى لا يخاف لدى المرسلون ، وليبدلنهم من بعد خوفهم
امنا . وآمنهم من خوف . اللهم آمنا من كل خوف وهم وغم وكرب كدكد
كردد كردد كردد كردد ده ده ده الله رب العزة كتب اسمه على كل شىء
اعزه ، خضع كل شىء لعظمة سلطانه ، اللهم اخضع لى جميع من يرانى
من الجن والانس والطير والوحوش والهوام (اللهم اجعل لى نورا من نورك على
وجهى ، ومن ضياء سلطانك امامى ، حتى اذا راونى ولوا ماريين خاضعين
لهيبة الله ولهيبة اسمائه ولهيبتى تدكدكت الجبال ، بكهيعص كفيت بجمعسقى
حميت فسيفكفكهم الله وهو السميع العليم (ثلاثا) ولا حول ولا قوة الا بالله
العلي العظيم . ربنا ارنا للذين اضلانا من الجن والانس بخلهما تحت
اقدامنا ليكونا من الاسفلين . ورد الله الذين كفروا بغيظهم لم ينالوا خيرا
وكفى الله المؤمنين القتال وكان الله قويا عزيزا . بها بها بها بهيا بهيا
بهيات بهيات القديم الازلى يخضع لى جميع من يرانى لمقنجل يا ارض
خذيهم قل كونوا حجارة او حديدا . وقفوهم انهم مسئولون ، كائنهم خشب
مسندة ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم .

ظهور بدعت مخيبة صورته محبيه سقفاطيس سقاظيم احون ق آدم حم

الحزب الكبير

لسيدى ابراهيم الدسوقي

بسم الله الرحمن الرحيم .

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم ، واذا قرأت القرآن جعلنا بينك وبين الذين لا يؤمنون بالآخرة حجابا مستورا ، وجعلنا على قلوبهم أكنة أن يفقهوه وفي آذانهم وقرا واذا ذكرت ربك في القرآن وحده ولوا على أدبارهم نفورا ، يا مالك يوم الدين . اياك نعبد واياك نستعين ، رب لا تزنى فردا وانت خير الوارثين .

الم نووا فلووا عما نووا فعموا وصموا عما نووا فوقع القول عليهم بما ظلموا فهم لا . ائحسبتم انما خلقناكم عبثا وانكم الينا لا . وجعلنا من بين ايديهم سدا ومن خلفهم سدا فاغشيناهم فهم لا . يا معشر الجن والانس ان استطعتم ان تنفذوا من اقطار السموات والارض فانفذوا لا ولا الا . الا الاؤك يا لله . (ثلاثا) انك سميع عليم ، وبالحق انزلناه وبالحق نزل ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم ، لتجم كل ما رد ، وذل كل ذى بطش شديد معاند ، وتلاشت مكايد الجن والانس اجمعين ، باسمائك يارب العالمين . بالسموات القائمة فهن بالقدرة واقفات ، بالسبح المتطابقات ، بالكبرى البسيط ، بالعرش المحيط بغاية الغايات ، بمواضع الاشارات بمن دنا فتدلى ، فكان قاب قوسين أو أدنى ، خضعت المردة فكبتوا ودحضوا ، كبت الأعداء باسماء الله فكبتوا ، خسى المارد وذل الحاسد استعنت بالله على كل من نوى لى سوءا كيف اخاف والهى املى ؟ ام كيف اضمم وعلى الله متكللى ؟ اللهم احرسنى من كيد الفاسق ومن يبطوة المازق ، ومن لدغة الفاسق ، بكهيعص كفيت ، بجمعسقى كهيت . فسبكنيكهم

وهو الاسم السادس من اسماء الدائرة والخمسة التي قبلها هي ظهور يدعق مُحَبَّبُهُ صَوْدَةً مُحَبَّبَةً سقاطيم بفتح السين المهملة والقاف بعدها الف وبعد الطاء المكسورة ياء ساكنة ثم ميم منونة وهو الاسم السابع من اسماء الدائرة أحون بفتح الهمزة و ضمّ الحاء المهملة سكون الواو ثم نون منونة قاف بالرفع آدم بفتح الهمزة و ضمّ الدال وتشديد الميم المبنية على الفتح حم على صيغة الماضي هاء ممدودا منونا أمين بالقصر وهي آخر اسماء الدائرة ولها خواص معروفة تم شرح في الآية التي تضمنت حروف التهجي بتمامها وكماها لكن على غير ترتيب فقال محمد رسول الله والذين معه أشداء على الكفار رحماء بينهم تراهم ركعا سجدا يبتغون فضلا من الله ورضوانا سيماهم هذا ما يكتب في أول سطر من الحروف المفردة م ح د ر س و ل ا ه ذى ن ع ش ك ف ب ت ج غ ض في وجوههم من أثر السجود ذلك مثلهم في التوراة ومثلهم في الإنجيل وهذا ما يكتب في ثاني سطر الدائرة وفيه من الحروف المفردة ث ك زرع أخرج شطأه فأزره فاستغلظ فاستوى على سوقه يعجب الزراع وهذا يكتب في ثالث سطرها وفيه من الحروف المفردة ذ خ ط ظ ق ليغيب بهم الكفار وعد الله الذين آمنوا وعملوا الصالحات وفيه من الحروف المفردة ص وهو ختام الحروف أولها ميم وآخرها صاد منهم مغفرة وأجرها عظيما وهي ثمانية وعشرون حرفا وبها يتم نظام الكلمات ولها خواص وتشريفات و صلى الله على سيدنا محمد وآله وصحبه وسلّم

الى هنا انتهى الحزب المبارك المنسوب سيّدنا قطب الأقطاب البرهان ابراهيم الدسوقي رحمة الله تعالى ونفعنا به أجمعين ولم ال جهدا في تحرير شرح كلماته التي يحتاج الى معرفتها غالبا ولو قصدت التطويل لملاّت عدة كراريس لما فيه من الاشارات العلية والرموز الباهية ولكن قليل يحفظ خير من كثير ينسى وكان الفراغ في سويعة لطيفة بعد سلاة العشاء من ليلة الخميس لثلاث بقين من شعبان سنة ١١٩٠ بمنزلى بسويقة لالا من مصر قاله بفمه ورقه بقلمه العبد المحتاج الى ربّه ابو الفيض محمد مرتضى الحسينى غفر الله له بمَنّهِ وكرمه حامدا لله ومصلّيا ومسلّما ومستغفرا ومبجلا في تحريرا في يوم الاشبّه هذا الخير في سنة ٥ صفر ١١٩٨ حرّره الحاج محمد أمين

ربّ العزة لا غير سواه يتّصف بها كتب اسمه على كلّ شيء من مخلوقاته اعزّه
 اى دفعه كالعرش والكرسى وسدره المنتهى وورق الزيتون خضع كلّ شيء
 من الكائنات لعظمة سلطانه العظيم اللهم اخضع بفتح الهمزة و كسر الضاء
 المعجمة لى اى اجله مقهورا لى و دليلا و جميع من يرانى ولم يقل من اراه
 لتسلط الخضوع عليه من الجنّ والانس والطير والوحوش والهوام وقد
 استجاب اليه دعاءه فقد ذكر فى كراماته تذليل سائر ما ذكر له اللهم اجعل نورا
 من نورك المضى على وجهى خصه لمقابلة عند المواجهة ومن ضياء
 سلطانك اى حجّتك امامى لاهدى به فى سير سلوكى حتى اذا راونى
 بالابصارهم ولو رجعوا خاضعين ذليلين لهيبه الله و عظمت لهيبه اسمائه
 الحسنى ولهيبتى بسبب ما كسوتيه من النور والهيبه تدكدكت الجبال تهذمت
 كَهَيْتَصْ كَفَيْتَ بَحْمَعَسَقَ حميت فسيكفيكهم الله وهو السميع العليم كرّره الله اذا
 يذكره ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم وهى ثلاثة ثابتة فى الرواية ربنا
 أرنا للذين أضلانا من الجن والإنس بقوّتك و قدرتك نجعلهما تحت أقدامنا
 ليكونا من الأسفلين ورد الله الذين كفروا بغيظهم لم ينالوا خيرا اى لم يظهروا
 بمرادهم وكفى الله المؤمنين القتال وكان الله قويا عزيزا قادرا غالبا بها بها
 بالقصر فيهما مع الفتح بَهَيَا بَهَيَا بزيادة الباء فيهما بَهَيَاتِ بَهَيَاتِ بزيادة التاء فى
 آخرهما وهى اسماء سونانية ويل فارسية معناها الاستحسان القديم الأزلى
 الذى لا أوّل لوجوده يُخَضَعُ بالخضم أخضع كذا هو فى الرواية المسموعة لى
 جميع من يرانى يذلهم ويقهرهم بقدرته المانعة وقوّته القاهرة لمقنجل بفتح
 وسكون القاف ثمّ فتح الفاء ثمّ سكون النون والآم فى آخره مجرور منون وهو
 من اسماء التهاطيل وله خواص كثيرة شهوده وكل حرف من حروفه اشارة
 الى اسم من الأسماء وهى هطهطيل مهطهطيل قهطهطيل فهطهطيل نهطهطيل
 جهطهطيل ثمّ لما تحقق عنده الحفظ والكفاية والاجابة لدعاء قال يا أض خذهم
 سريعا قل كونوا حجارة أو حديدا وهو تبيكيت لهم وقفوهم احبسوهم أنهم
 مسؤولون لمن احوالهم ذاقو لهم كأنهم خشب مسندة فى عدم الانتفاع ولا حول
 ولا قوة الا بالله العلي العظيم وهى رابعة ثابتة فى النسخ ثمّ شرع فى ذكر اسماء
 الدائرة المعروفة للقطب ابنى الحسن الشاذلى قدس سرّه فقال سقّطيس بفتح
 السين المهملة وسكون القاف وبعد الفاء الف وبعد الطاء المكسورة ياء تحتيه
 ساكنة وآخره سين منونة وفى بعض النسخ سقياطيس بالياء الموحدة بدل الفاء

الى مقام الدّعاء فقال اللهم احرسنى من كيد الفاسق له معان أقربها هنا الظالم ومن سطوة المارق اى الخارج عن الحدود الشرعية بكَهَيْعَصَ اى بسرّ هذه الأحرف او بمدلولاتها كفيت من شرّ اعداى بَحْمَعَتَقَ حميت من كيدهم ثمّ اورد من القرآن ما يناسبه فقال فسيفيكهم الله وهو السميع العليم ثمّ قال ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم كرّره تبركاً بسم الله ما أعظم الله فى شأنه ورفعته كلما اوقدوا ناراً للحرب والعداوة اطفأها الله بقدرته وقهره ثمّ قصدا لتبركك بالآيات فقال كتب الله اى فى الانله لأغلين أنا ورسلي إن الله قوي عزيز لا يمتنع عليه من يريده غالب غير مغلوب اللهم يا الله هو توجّه المطلوب وطلب لحصول المرغوب يا من الجم اى منع البحر من الاضطراب والتدفق فى عالم الدنيا اذ لولا ذلك لغرق جميع ما على وجه الارض بقدرته الباهرة وقهر العباد وما فى الوجود بحكمته اللطيفة اكفنى ما همّنى انت الكافى للمهمات و عنت الوجوه اى خضعت للحى القيوم وهما من اسم الله الاعظم فى اكثر الروايات وقد خاب وخسر من حمل ظلماً وتعدياً عن الحدود فالله خير حافظاً لا كحفظ الأسباب وغيرها وهو أرحم الراحمين قيل هو اسم الله الاعظم لما فيه معنى الشمول ثمّ ندسل بالآيات التى ذكر فيها الخوف فقال اقبل ولا تخف إنك من الأمنين من كيدهم لا تخف نجوت من القوم الظالمين المعتدين عن الحدود لا تخفأ دركاً اى ادراكاً و لحوقاً ولا تخشى من شرّهم لا تخف انك انت الأعلى وهم الاسفلون لا تخفأ فأننى معكم بالنصرة والعون أسمع وأرى اى انتما بمرأى ومسمع لا تخف أنى لا يخف لدى المرسلون اى لوجوب عموم العصمة لم عليه السلام وليبدلّهم من بعد خوفهم أمناً بالنصر والتأييد مخذل الكفرة وأمنهم من خوف الى هنا آخر آيات الخوف ومن قوله سبحانه من الجم البحر الى هنا نص دعاء سعيد بن المسيّب الذى علّمه الجنّى المؤمن ثمّ غلب عليه الحل فتكلّم بلسان غريب مشيراً الى لتوحيد الخالص فقال كِدِ بفتح منونا كِدِ مثله كركد كجعفر كركد مثله كرده كرده كلاهما مثل جعفر فى آخرها هاء دِه بفتح منونا دِه بفتح فسكون واختلف فى هذه الأسماء فقيل سريانيه وقيل عبرانيه وقيل فارسيه وصوب القول الأخير وكان قدس الله سره من رجال الحضرة اعطى المعرفة فى سائر الألسنة ثمّ اختلفوا فى معناها فقال بعض العارفين معناها من اريد أعطى أعطى وأنا أقول أنّه اشار بها الى الله تعالى واجب الوجود المعطى المانع ومن اعطاه فقد اعطاه لم يمنعه شئ الله

عميناهم فهم لا يبصرون سبيل الاذى والخديعة يا معشر الجن والإنس إن استطعتم اى قدرتم أن تنفذوا اى تخرجو مسرعين من أقطار السماوات والأرض اى اطرافها و جوانبها فانفذوا لا تنفذون إلا بسلطان لأن تحت الكل قهره وعظمته وقبضته فلا يتصور المخالفة وإنما قصد بسباق هذه الآيات التبرك بها فحصول المقصود للقادى لا الآء الا الآؤك يا الله اى نعماء الآ نعمائك ليس لاحد سواك اذ هي من خلقك حقيقة ثلاثا اى بقوله تعالى من قوله لا الآء الى آخره ثلاثا مرات وحكمة التثليث فيه الاشارة الى ان الشكر باللسان وباجنان وبالاركان انك سميع لدماء الشاكرين المتصرعين عليهم باحوال الداعين محيط علمك بهم و بالحق انزلناه اى القرآن من اللوح المحفوظ الى سماء الدنيا وبالحق نزل على النبى صلى الله عليه وسلم منجما فى ثلاثة وعشرين سنة ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم هذه الجملة كنز من كنوز الجنة كما ورد ذلك فى حديث صحيح مجرية لدفع الهموم وكشف الكرب ووفاء الديون التجم امتنع كل مارد اى متمرّد من كفرّة الجنّ ونل كل ذى بطش اى قهر و غلبة معانيد مخالف و تلاشت اى تمرّقت مكاييد اى خدائع الجنّ ولانس اجمعين اى من فجار الفريقين بأسمائك الحسنى كلها يا رب العالمين تحضّت من شرّهم بالسماوات القائمة اى المرتفعات فهنّ بقدرتك القاهرة واقغات بلا عمد بالسبع المتطابقات اى ارضين السبع بالحجب المترادفات ببعضها فوق بعض وهى حجب الأنوار بمواقف الأملاك اى الملائكة والمراد مواضع وقوفهم فى مجارى الأفلاك السبعة بالكرسى البسيط وهو جسم نورانى بين يدي العرش فى السماء السابعة بالعرش المحيط بالعالم بغايت الغايات التى ليس ورأها غاية وهى عند العارفين الفؤد بالمشاهدة بمواضع الاشارات من ظواهر العبارات بمن دنا فتدلى صلى الله عليه وسلم فكان فى دنوه وتدليس قاب قبضة قوسين مثنى قوس او ادنى اى اقرب من ذلك خضعت اى ذلّت المردة من الجنّ ولانس فكتبوا صرّفوا وحضوا سقطوا كبت بالبناء للمجهول الأعداد بأسماء الله فكتبوا صرّفوا حقيقة دائما كرّره للتاكيد والتحقيق خسى المراد اى ذلّ و خضع و ذلّ الحاسد للنعمة المتمنى وذوالها استعنت بالله على كل من نوى لى سوء من الجنّ ولانس ثمّ غلب الرجاء فقال كيف اخاف من اعدائ الهى واملى ما مولى ثمّ ترقى بلسان الادلاله فقال ام كيف اضام اى يصينى الضيم وهو الفرد و على الله متكلى فى سائر احوالى وشؤونى ثمّ رجع

بسم الله الرحمن الرحيم و به نغنى

الحمد لله الذي جعل الواردات فى اوراد أوليائه ونزل اسرارها فى ملفوظاتهم ليهتد بها السالك فى حال عروجه اسرأته والصلاة والسلام على سيدنا و مولانا محمد فرد احبائه وقطب أصفياهه وعلى آله الأيلين اليه و اصحابه المكرمين لديه و على التابعين لهم بإحسان ولكمّل من ورثته وإخوانه واحبائه

و بعد و هاذا شرح وجيز و كشف عزيز يتضمّن حلّ الأفاظ حزب سيدنا امام العارفين و حجة العلماء والراسخين صاحب السان الظاهر والكشف الباهر القطب المحقيقى البرهان ابراهيم بن ابى المجد الدسوقي قدس سرّه و اوصل الينا فتوحه و سرّه

و كانت و ولادته ليلة النصف من شعبان سنة ٦٥٣ و وفاته سنة ٦٩٦ بدسوق اما نسبة الشريف فهو ابراهيم بن عبدالعزيز بن على بن محمد بن على الحسينى ي يتصل الى الحسن بن جعفر بن على بن محمد بن محمد بن على بن م و موسى الكاظم رحمهم الله تعالى اجمعين

و إنا سند الحزب فقد تلقّيته عن شيخى الإمام العارف الحسن بن على البرهائى إجازة بالجامع الأذهر سنة ١١٦٦ عن محمد بن عثمان الصافى عن زين الدين رمضان البرهائى عن م حمود بن محمد المقدسى عن والده عن خليل المقدسى عن صدقه الدسوقي عن السيد نور الدين على بن محمد عن السيد محمد بن عبدالله عن القطب سيد ابراهيم الدسوقي قال رحمه الله بسم الله وهو اسم جامع لمعاني الذات والصفات الرحمن المنعم بجلال النعم دقيق و جليلها الرحيم المفيض الكمال المعنوى ألم من المتشابه الذى استأثر الله بعلمه وهو سرّ القرآن نوّوا قصدوا و همّوا بالسوء فلوّوا كضما عن مقصودهم عمّا نوّوا ومن السوء ثم لووا عطفوا عمّا نوّوا من الكيد والسوء فعموا وصمّوا عمّا نوّوا حيث لم يهتدوا الى سبيل قصدهم ولم يسمعو فوق القول اى وجب العذاب عليهم لعزمهم على فعل السوء بما ظلموا به انفسهم فهم لا يقدرّون على ابدال السوء الينا بحال من الاحوال فهم فى حكم العدم المحض افحسبتم انما خلقناكم عبثا اى لاحكمة وانكم الينا لا ترجعون وهو استفهام تعجبى وجعلنا من بين ايديهم سدا اى حجابا مانعا ومن خلفهم سدا كذلك فأعشيناهم اى

وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءَ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ
 رُكُوعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
 مَا تُمْنِي فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ وَإِلَيْكَ
 مُنَادِمُكَ فِي الْوَرْدَةِ وَمُسَلِّمُهُمْ فِي الْأَنْجِيلِ كَرِيعٍ
 أَصْرَحَ نَسْطًا فَارَزَهُ فَايَسْتَعْلَظُ فَايَسْتَوِي
 عَلَى سُوقِهِ يَعْجَبُ الرَّعَاعُ لِيُعْطِيَهُمُ الْكُفَّارُ وَعَدَ
 اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً
 وَأَجْرًا عَظِيمًا وَجَعَلَ اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى
 آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمَ الرَّفَاقَةَ
 لِسَيِّدِي الرَّحْمَنِ
 الدَّسُوفِي

بِكُونَا مِنْ الْأَسْفَلِينَ وَوَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا وَيُعْطِيهِمْ لَمْ يَبْنِ لَوْ أَجْرًا وَكَفَى اللَّهُ
 الْمُؤْمِنِينَ الْفِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا
 بِهَاسَ بِهَاسَ بِهَاسَ بِهَاسَ بِهَاسَ بِهَاسَ
 الْأَزَلِيَّ يَجْزَعُ لِي جَمِيعُ مَنْ بَرَأَنِي لِمُقْتَحِلِ
 يَا أَرْضُ خُذِي مِنْ قُلُوبِكُمْ كُونُوا حَجَارَةً أَوْ حَبًّا
 وَاقْفُوهُمْ أَنَّهُمْ يَسْأَلُونَ كَأَنَّهُمْ
 حُتُبُ مَيْدَةٍ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ
 الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ طَهُورٌ بَدْعِي مَجْنَه صَوْرَةٌ مَجْنَه
 سَقْفًا طَبَسَ سَقْفًا طَبَسَ سَقْفًا طَبَسَ
 أَدَمَ حَسَمَ آيِينَ مَ نَمَّ نَدَعُوا
 بِمَا نَشِئْتُمْ وَنَقُولُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ
 إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمَّا وَانْتَهُمْ مِنْ خَوْفٍ كَمَا كَرَدُوا
 كَرَدِهِ كَرَدِهِ دَوْدُهُ دَوْدُهُ اللَّهُمَّ رَبَّ الْعِزَّةِ
 كَتَبَ اسْمُهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ أَعَزَّهُ خُصَّعَ كُلِّ شَيْءٍ لِعَظَمَتِهِ
 سُلْطَانِهِ اللَّهُمَّ اخْضَعْ لِي جَمِيعَ مَنْ
 بَرَأَنِي مِنَ الْحِجْنِ وَالْأَلْسِ وَالْقُطُورِ وَالْوُحُوشِ
 وَالْمَوَامِ اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي نُورًا مِنْ
 نُورِكَ عَلَى وَجْهِهِ مِنْ ضِيَاءِ سُلْطَانِكَ يَا هُمِي
 حَتَّى إِذَا رَأَوْنِي وَأَنَا خَاضِعَانِ لِعِزَّتِهِ اللَّهِ وَلِهَيْبَتِهِ
 أَسْمَائِهِ وَلِهَيْبَتِي فَدَكْتُ الْجِبَالَ كَمَا تَبْعَصُ
 لُفَيْتُ وَجَمَعْتُ جَمِيعَ مَا يَكْفِيكُمْ اللَّهُ
 وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ
 إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ رَبَّنَا آرِنَا اللَّهُمَّ
 أَصْلَانَا مِنَ الْحِجْنِ وَالْأَلْسِ نَجْعَلُهُمَا نَحْتِ

لَقِينُ مَجْعَسَقٍ حَيْثُ نَسَبَكَ بِكَتَمِ اللَّهِ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ٣ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ
الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ بِسْمِ اللَّهِ مَا اعْظَمَ اللَّهُ كَلِمًا وَقَدْ
نَارَ الْحَرْبِ أَطْفَأَ بِأَنَّكَ كَتَبَ اللَّهُ لَا يَلْبِسُ أَنَا
وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قُوَّتِي عَظِيمٌ اللَّهُمَّ يَا مَنْ أُنْجِمَ
الْبَحْرَ بِقُدْرَتِهِ وَقَهَرَ الْعِبَادَ بِحِكْمَتِهِ أَكْفَ أَنْتَ الْكَافِي
وَعَنْتَ الْوَجْهُ لِلْحَيِّ الْقَبُومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ
ظُلْمًا فَالْتَمَسَ خَيْرًا وَطَأَ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ
أَفْسَلُ وَلَا تُخَفِّ إِيَّاكَ مِنْ أَلَامِينَ لَا تُخَفِّ
بُحُوثَ مَنْ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ لَا تُخَافُ
وَرُكَا وَلَا تُخَشِّي لَا تُخَفِّ إِيَّاكَ أَنْتَ أَلَا عَلَى
لَا تُخَافُ إِنِّي مَعَكُمْ أَسْمِعْ وَارْأَى لَا تُخَفِّ
إِنِّي لَا تُخَافُ لَدَى الْمُرْسَلِينَ وَلَسَدَ لَنَزَمَ

الْعَظِيمِ النِّجْمِ كُلِّ مَارِدٍ وَوَلِّ كُلِّ ذِي بَطْشٍ
 مُعَايِدٍ وَتَلَاثُتِ مَكَادِ الْجَنِّ وَالْأَلْسِ اَجْمَعِينَ
 بِأَيْمَانِكَ يَا رَبِّ الْعَالَمِينَ بِالسَّمَوَاتِ الْفُكَاكِ
 فَمَنْ بِالْقُدْرَةِ وَالْقَوَاتِ بِالسَّيْعِ الْمُنْتَطَابَاتِ
 بِالنَّجْبِ الْمُرَادِيَاتِ بِمَوَافِقِ الْأَفْلاكِ فِي مَجَارِي
 الْأَفْلاكِ بِالْكُرْسِيِّ الْبَطِّ بِالْعُرْشِ الْمُحِيطِ بِغَايَةِ الْعَالِيَاتِ
 بِمَوَاضِعِ الْأَشَارَاتِ بِمَنْ دُونِي مُنْذَلِي لِمَكَانٍ
 قَابِ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى حَصَعْتُ الْمُرَّةَ فَلَکُنُوا
 وَدُخِصُوا كَيْتَ الْأَعْدَاءِ يَا سَمَاءُ اللَّهُ تَعَالَى فَلَکُنُوا
 حَسَاءَ الْمَارِدِ وَوَلِّ الْحَاسِدِ اسْتَعْنَتْ يَا اللَّهُ عَلَى كُلِّ
 مَنْ نَوَى بِي سُوءًا كَيْفَ أَخَافُ وَإِلَهِي أَعْلَمُ أَمْ
 كَيْفَ أَضَامُ وَعَلَى اللَّهِ مُسْكَلِي اللَّهُمَّ احْرُسْنِي
 مِنْ كَيْدِ الْفَاسِقِ وَمِنْ سَطْوَةِ الْمَارِقِ كَمَا يَبْصُرُ

حَرْبُ الدُّسُوقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نُولَوْا عَمَّا نُولُوا ثُمَّ نَأْوَا عَمَّا نُولُوا فَعَمُوا
وَصَمُوا عَمَّا نُولُوا نَوَفَّعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَنُفِّعْهُمْ لَا
أُحْسِنْتُمْ إِنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَتَّكُمُ ابْنَانَا لَا وَجْعَلْنَا
مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَا فُتُوحَهُمْ
فَنُفِّعْهُمْ لَا بِأَمْعَنَةِ الْحِجْرِ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ
أَنْ تَقْدُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَاقْدُوا
لَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ يَا اللَّهُ أَنْتَ سَمِيعٌ
عَلِيمٌ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ

EVRAÐ-I DESÛKİYYE

SEYYİD İBRÂHİM ed-DESÛKÎ HAZRETLERİNİN EVRÂDİ

Tarîkat sırlarının lâmbası, hakikat nurlarının anahtarı,
kutublar kutbu Seyyid İbrâhım ed-Desûkî Hazretleri,
İslâm âlimlerinin büyüklerinden ve
ulu tarîkat ricalinin önde gelenlerinden olup,
"Aktâb-ı Erbaa"dan (dört büyük kutuptan) birisidir.

Seyyid İbrâhım ed-Desûkî Hazretleri'nin tam adı,
Burhâneddin İbrâhım b. Ebi'l-Mecd ed-Desûkî el-Kureşî'dir.
Aşağı Mısır'daki Markus yahut Reşid kasabası civârında
Kûd adlı beldeye yakın Nil nehrinin batı sahilinde bulunan
Desûk'ta dünyâya geldiği belirtilmektedir.

Doğum tarihi ile ilgili olarak 603/1206, 633/1235 ve
653/1255 tarihleri verilmekle birlikte
Şa'bân ayının yirmi dokuzuncu gecesi dünyâya geldiği
hususunda ortak kanaat vardır. Babası Ebu'l-Mecd,
annesi Şeyh Ebu'l-Feth el-Vâsıtî Hazretlerinin kızı
Seyyide Fâtıma Hanım'dır.

Hayatının büyük bir kısmını Güney Mısır'da
Desûk kasabasında geçirdiğinden
"Desûkî" diye meşhur olan Desûkî Hazretleri,
Aktâb-ı Erbaa'dan biri olarak da kabul edilmiş,
ayrıca "Ebu'l-Ayneyn" lâkabıyla da anılmıştır.

ISBN 9786054530359

9 786054 530359

